

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА, САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ

**ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ
ПРОСТОРНОГ ПЛАНА
ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
НАЦИОНАЛНОГ ПАРКА „КОПАОНИК“**

ИНСТИТУТ ЗА АРХИТЕКТУРУ И УРБАНИЗАМ СРБИЈЕ
INSTITUTE OF ARCHITECTURE AND URBAN & SPATIAL PLANNING OF SERBIA

У Београду, 2023. године

ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА
ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НАЦИОНАЛНОГ ПАРКА „КОПАОНИК“

Носилац израде:
МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА, САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ

Наручилац:
ЈП „Скијалишта Србије“, Београд
Директор
Дејан Ћика

Извршилац:
ИНСТИТУТ ЗА АРХИТЕКТУРУ И УРБАНИЗАМ СРБИЈЕ
Директор
Др Саша Милијић

У Београду, 2023. године

РАДНИ ТИМ ЗА ИЗРАДУ ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА
ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НАЦИОНАЛНОГ ПАРКА „КОПАОНИК“

Одговорни планери:

др Никола Крунић, број лиценце 100 0189 11 МП

др Саша Милијић, број лиценце 100 0007 03 МП

др Марија Максин, број лиценце 100 0014 03 МП

Одговорни урбаниста:

др Наташа Даниловић Христић 200 0206 03 МП

Синтезни тим:

др Марија Максин, дипл. инж. арх.
др Драгиша Дабић, дипл. инж. арх.
др Саша Милијић, дипл. просторни планер
др Наташа Даниловић Христић, дипл. инж. арх.
Олгица Бакић, дипл. просторни планер
др Никола Крунић, дипл. просторни планер
др Небојша Стефановић, дипл. просторни планер
Маја Христов, дипл. инж. арх.
др Јелена Басарић, дипл. просторни планер
Љубиша Безбрадица, маст. инг. шум.

РАДНИ ТИМ ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА
ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НАЦИОНАЛНОГ ПАРКА КОПАОНИК
„Службени гласник РС”, број 89/16.

Одговорни планери:

др Никола Крунић, број лиценце 100 0189 11 МП

др Марија Максин, број лиценце 100 0014 03 МП

др Саша Милијић, број лиценце 100 0007 03 МП

Одговорни Урбанисти:

др Ана Никовић, број лиценце 200 1474 14 МП

др Игор Марић, број лиценце 200 0066 03 МП

Синтезни тим: др Никола Крунић, дипл. просторни планер.
Божидар Васиљевић, дипл. географ
др Драгиша Дабић, дипл.инж.арх.
Слободан Митровић, дипл.инж.арх
др Марија Максин, дипл.инж.арх
др Саша Милијић, дипл. просторни планер
др Ана Никовић, дипл.инж.арх.
др Игор Марић, дипл.инж.арх.
:
Олгица Бакић, дипл. просторни планер
др Марина Ненковић-Ризнић, дипл. просторни планер
др Бошко Јосимовић, дипл. просторни планер
др Ратко Ристић дипл. инж. шумарства
мр Јасмина Крунић, дипл. просторни планер
Радован Јовановић дипл. инж. телеком

Рефералне карте просторног плана и база просторних података (ГИС)
Олгица Бакић дипл. просторни планер, др Никола Крунић дипл. просторни планер

ИНФОРМАЦИОНА ОСНОВА

ма Јелена Басарић дипл. просторни планер, ма Александра Гајић, дипл. просторни планер,
Света Теофиловић дипл. инж. грађ., Бранислав Котрањац, арх. техн., Недељка Опарница,
дипл. просторни планер

РАДНИ ТИМ ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА
ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НАЦИОНАЛНОГ ПАРКА КОПАОНИК
„Службени гласник РС”, број 95/09.

Руководни тим: мр Драгиша Дабић дипл. инж. арх.
Слободан Митровић дипл. инж. арх.
др Саша Милијић дипл. простор. планер

Синтезни тим: мр Драгиша Дабић дипл. инж. арх.
Слободан Митровић дипл. инж. арх.
др Саша Милијић дипл. простор. планер
др Марија Максин-Мићић дипл. инж. арх.
др Марија Николић дипл. инж. пољоп.

Консултанти: др Димитрије Перишић дипл. географ и др.

Шири радни тим: **ЗАШТИТА И УРЕЂЕЊЕ ПОСЕБНИХ ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ И ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ЗАШТИТА НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА И РАЗВОЈ ЛОВСТВА И РИБАРСТВА**
Завод за заштиту природе Србије: мр Зоран Ђорђевић дипл. просторни планер, Слађана Красуља, дипл. инж. хорт., Ненад Секулић, дипл. биолог, мр Јасминка Милошевић, дипл. биолог, Божидар Васиљевић, дипл. геог., мр Биљана Пањковић, дипл. биолог и Владан Бједов, дипл. биолог, Институт за архитектуру и урбанизам Србије: мр Драгиша Дабић, Слободан Митровић, др Саша Милијић и мр Тијана Црнчевић дипл. пејз. арх.

РАЗВОЈ ПОЉОПРИВРЕДЕ И КОРИШЋЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА

др Марија Николић дипл. инж. пољоп.

РАЗВОЈ ШУМАРСТАВА И КОРИШЋЕЊЕ ШУМСКОГ ЗЕМЉИШТА

др Милан Медаревић дипл. инж. шум.

РАЗВОЈ ТУРИЗМА, ОРГАНИЗАЦИЈА И УРЕЂЕЊЕ ТУРИСТИЧКИХ И РЕКРЕАТИВНИХ ПРОСТОРА

Слободан Митровић, мр Драгиша Дабић и др Саша Милијић

РАЗВОЈ И РАЗМЕШТАЈ ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА

Водопривредна инфраструктура- мр Драган Јовановић дипл. инж. грађ.
Саобраћај- др Радомир Малобабић дипл.инж.грађ., Слободан Митровић
Енергетика- Радојко Роглић дипл. инж. ел., др Мила Пуцар дипл.инж.арх.
Телекомуникације- Радован Јовановић дипл. инж. ел, Петар Терзић дипл. инж. ел.
Спортско-рекреативна инфраструктура- Слободан Митровић,
мр Драгиша Дабић, др Саша Милијић и Небојша Митровић туризмолог

РАЗВОЈ МРЕЖЕ НАСЕЉА И САДРЖАЈА ЈАВНИХ СЛУЖБИ

др Марија Максин-Мићић, Слободан Митровић

РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТИ РАЗВОЈА

др Драгутин Тошић, Никола Крунић дипл. простор. планер

ДЕМОГРАФСКИ РАЗВОЈ

Олгица Бакић дипл. простор. планер, Никола Крунић дипл. простор. планер

РАЗВОЈ АЛТЕРНАТИВНЕ СЕОСКЕ ЕКОНОМИЈЕ

Слободан Митровић и Миле Ђурић дипл.економ.

ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА

мр Драгиша Дабић, Слободан Митровић, мр Саша Милијић,
др Марија Максин-Мићић

*Информациона
основа:*

Никола Крунић дипл. простор. планер, Олгица Бакић дипл. простор. планер, Тамара Маричић дипл. простор. планер

*Дигитална
графичка
обрада:*

Никола Крунић дипл. простор. планер, Олгица Бакић дипл. простор. планер, Драгољуб Кујовић грађ. тех.

Техничка подршка:

Гордана Вукшић, Слађана Недељковић, Радоје Маринковић, Срђан Милосављевић

ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

(1)

У текстуалном делу Просторног плана подручја посебне намене Националног парка Копаоник („Службени гласник РС”, број 89/16), у поглављу „УВОДНЕ НАПОМЕНЕ” уносе се следеће допуне и измене:

На почетку поглавља додаје се нови текст који гласи:

„Изради Измена и допуна Просторног плана подручја посебне намене Националног парка Копаоник (у даљем тексту: Измене и допуне Просторног плана) приступило се на основу Одлуке о изради измена и допуна Просторног плана од 03.04.2015. године („Службени гласник РС”, број 82/19).

Носилац израде Измена и допуна Просторног плана је Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, а обрађивач је Институт за архитектуру и урбанизам Србије.

Измене и допуне Просторног плана садржи амандманске измене и допуне у следећим главама и поглављима текста и измене и допуне графичких прилога планског документа:

– I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ, 3. Скраћени приказ постојећег стања, 3.1 Постојеће стање, 3.1.1 Посебна намене простора, 3.1.1.2 Туризам - Физички садржаји туристичког комплекса и туристичке инфраструктуре;

– III ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ, 2. Туризам и рекреација, 2.1 Капацитет простора Националног парка за туризам и рекреацију у односу на режиме заштите, 2.2 Организација и уређење простора за функције Националног парка, туризам и рекреацију, 2.2.2 Садржаји туризма и рекреације у примарном туристичком центру Копаоник на подручју НП, 2.2.3 Садржаји туризма и рекреације на подручју Просторног плана ван граница НП и 2.2.4 Садржаји туристичке инфраструктуре - Алпско скијалиште, 4. Утицај посебне намене на развој појединих области, 4.4 Инфраструктурни системи, 4.4.2 Водоснабдевање и одвођење отпадних вода - Мале акумулације и микро водозахвати;

– поглављу IV ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА, 3. Правила уређења површина и објеката јавног скијалишта и остале туристичке инфраструктуре, 3.1. Правила уређења јавног скијалишта, 3.3. Правила уређења за ски стазу „Бела река 3”, 3.4. Правила уређења за линијску инфраструктуру кабинске жичаре типа гондоле „Панчић”, 3.5. Правила уређења за линијску инфраструктуру кабинске жичаре типа гондоле „Треска – Викенд насеље”, 3.6. Правила уређења за акумулацију „Мали Караман”, КО Брзеће и КО Копаоник, 3.7. Правила уређења за ски стазе 1, 2, 3 и 4 на локацији „Дубока 2”, КО Брзеће и 3.8. Правила уређења за линијску инфраструктуру комбиноване гондоле – жичаре „Војни дом - Мали Караман”, КО Брзеће и КО Копаоник; 4. Правила уређења за објекте осталих намена, 4.1 Правила уређења за објекте туристичке намене, 4.1.1 Правила уређења туристичких комплекса, пунктова, насеља и инфраструктуре;

– V ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА;

– измене рефералних карата у размери 1:25.000: 1. „Посебне намене простора“, 2. „Мрежа насеља, инфраструктурни системи и заштита животне средине, природних и културних добара” и 3. „Спровођење Просторног плана” са корекцијама алпског скијалишта;

– допуне графичким прилозима: број 5. са четири листа детаљне разраде за ски стазу „Бела река 3”, КО Брзеће у размери 1:1000 – Лист 1. „Постојећа намена површина”, Лист 2. „Планирана намена површина”, Лист 3. „План регулације и нивелације са аналитичко-геодетским елементима за обележавање” и Лист 4. „Синхрон план инфраструктуре”), број 6. са четири листа детаљне разраде за линијску инфраструктуру кабинске жичаре типа гондоле „Панчић”, КО Брзеће и КО Копаоник у размери 1:1000 – Лист 1. „Постојећа намена површина”, Лист 2. „Планирана намена површина”, Лист 3. „План регулације и нивелације са аналитичко-геодетским елементима за обележавање” и Лист 4. „Синхрон план инфраструктуре”); број 7. са четири листа детаљне разраде за линијску инфраструктуру кабинске жичаре типа гондоле „Треска – Викенд насеље”, КО Копаоник у размери 1:1000 – Лист 1. „Постојећа намена површина”, Лист 2. „Планирана намена површина”, Лист 3. „План регулације и нивелације са аналитичко-геодетским елементима за обележавање” и Лист 4. „Синхрон план инфраструктуре”); број 8. са четири листа детаљне разраде за акумулацију „Мали Караман”, КО Брзеће и КО Копаоник у размери 1:1000 – Лист 1. „Постојећа намена површина”, Лист 2. „Планирана намена површина”, Лист 3. „План регулације и нивелације са аналитичко-геодетским елементима за

обележавање” и Лист 4. „Синхрон план инфраструктуре”); број 9. са четири листа детаљне разраде за ски стазе 1, 2, 3 и 4 на локацији „Дубока 2”, КО Брзеће у размери 1:1000 – Лист 1. „Постојећа намена површина”, Лист 2. „Планирана намена површина”, Лист 3. „План регулације и нивелације са аналитичко-геодетским елементима за обележавање” и Лист 4. „Синхрон план инфраструктуре”) и број 10. са четири листа детаљне разраде за линијску инфраструктуру комбиноване гондоле – жичаре „Војни дом - Мали Караман”, КО Брзеће и КО Копаоник у размери 1:1000 (Лист 1. „Постојећа намена површина”, Лист 2. „Планирана намена површина”, Лист 3. „План регулације и нивелације са аналитичко-геодетским елементима за обележавање” и Лист 4. „Синхрон план инфраструктуре”).

Израда Измена и допуна Просторног плана усклађена је са: Законом о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09- исправка, 64/10-УС, 18/11, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/2018, 31/2019, 37/2019 – др. закон, 9/2020 и 52/2021), Законом о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС”, број 88/10), Правилником о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС”, број 32/2019), Законом о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10, 14/16, 95/2018 - др. закон и 71/2021), Законом о националним парковима („Службени гласник РС”, број 84/15 и 95/2018 – др.закон), Законом о заштити животне средине („Службени гласник РС”, број 135/04, 36/09 - др.закон, 72/2009 - др.закон, 43/2011 – одлука УС, 14/2016, 76/2018, 95/2018 - др. закон и 95/2018 - др.закон), Законом о водама („Службени гласник РС”, бр. 30/10, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 - др.закон), Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10), Законом о културним добрима („Службени гласник РС”, бр. 71/94, 52/11 - др.закон, 99/2011 - др.закон, 6/2020 - др. закон и 35/2021 - др.закон), Законом о туризму („Службени гласник РС”, број 17/2019), Уредбом о еколошкој мрежи („Службени гласник РС”, број 102/10) и другим актуелним одлукама и документима јавних политика Владе Републике Србије, као и другим нормативним актима и документима који се односе на проблематику из предмета планског документа.

Измене и допуне Просторног плана доносе се за период до 2032. године, са елементима за његову имплементацију у том периоду.

У припреми и изради Измена и допуна Просторног плана успостављена је сарадња са Јавним предузећем „Скијалишта Србије”, Заводом за заштиту природе Србије, министарствима, стручним и другим институцијама и организацијама, као и са предузећима који имају надлежности на планском подручју.

Измене и допуне Просторног плана представљају плански основ за издавање информације о локацији и локацијских услова за ски стазу „Бела река 3”, КО Брзеће и кабинских жичара типа гондоле „Панчић”, КО Брзеће и КО Копаоник; „Треска – Викенд насеље”, КО Копаоник; акумулацију „Мали Караман”, КО Брзеће; КО Копаоник и ски стазе 1, 2, 3 и 4 на локацији „Дубока 2”, КО Брзеће; и линијску инфраструктуру комбиноване гондоле – жичаре „Војни дом - Мали Караман”, КО Брзеће и КО Копаоник.¹

У постојећем тексту брише се став 4. који гласи: „Просторни план се доноси за период до 2019. године, са елементима за његову имплементацију у том периоду.”

(2)

У текстуалном делу Просторног плана подручја посебне намене Националног парка Копаоник („Службени гласник РС”, број 89/16), поглавље „I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ”, подпоглавље „3. Скраћени приказ и оцена постојећег стања (синтезни приказ потенцијала и ограничења просторног развоја подручја посебне намене)” у делу „3.1.1.2. Туризам” текст у одељку „Физички садржаји туристичких комплекса и туристичке инфраструктуре” у целисти се замењује новим који гласи:

„Физички садржаји туристичких комплекса и туристичке инфраструктуре

На подручју Националног парка реализовани су главни туристички комплекси и припадајући садржаји туристичке супраструктуре и инфраструктуре Копаоника. Доминантни реализовани

¹ Ближе је дефинисано у поглављу „V. Имплементација Просторног плана” део „2. Смернице за израду планске и друге документације и за спровођење Просторног плана” Измена и допуна Просторног плана.

комплекс је Суво Рудиште, као језгро Туристичког центра „Копаоник” (у даљем тексту: ТЦ „Копаоник”), на територији општине Рашка, са главном, најизграђенијом подцелином Суво Рудиште – центар/Крст са подцелинама Сунчана долина, Репушке бачије и Марина вода, као и са језгром скијалишта ТЦ Копаоник на територијама општина Рашка и Брус. На подручју Националног парка започети су планирани туристички подцентри Сребрнац и Јарам.

Ван Националног парка гради се секундарни туристички центар Брзеће (у оквиру истоименог традиционалног насеља, са смештајем, пратећим садржајима и скијалиштем Бела река, општина Брус), а иницирана је изградња секундарног туристичког центра Јошаничка Бања са значајним бањско-рекреативним садржајима на термоакватичким потенцијалима (општина Рашка). У току је и иницирање развоја будућег секундарног туристичког центра Крива Река (задружно организовање села за пољопривреду и туризам). Уз саму границу Националног парка изграђено је велико непланско викенд-насеље Лисина/Чајетина, које се у последње време све више комерцијализује адаптацијом викенд кућа у пансионе и изградњом апартманског смештаја, уз постепено подизање нивоа опремљености садржајима јавних служби и сервиса. На тај начин, насеље се квалификује за четврти секундарни туристички центар ван Националног парка „Копаоник”, уз услов да се значајно смањи његов притисак на Суво Рудиште изградњом кабинске жичаре и новог скијалишта изнад насеља, као и садржаја јавних служби и сервиса.

Главни туристички комплекс Суво Рудиште са преко 10.000 лежаја већ је достигао праг функцијске и физичке сатурације. Његово преоптерећење посебно изазива тржишна рента афирмисаног имица Туристичког центра „Копаоник” и, у вези с тим, непланирани раст викенд-насеља Лисина/Чајетина уз границу НП на мотивима јефтине смештаја и коришћења оближњих скијалишта и садржаја јавних служби и сервиса Сувог Рудишта. Еколози и њихова медијска подршка у јавности генерализовали су проблем угрожавања Националног парка претераном и непримереном изградњом. Ова изградња, сем на Сувом Рудишту (које представља само око 1,5% укупне површине Националног парка) и још много мањим делом на Јарму и Сребрцу, као и на Гвоздацу и у Циганској реци (мања непланска викенд градња на територији општине Рашка), није значајније заступљена на подручју Националног парка, а ни ван њега, изузев непланског викенд-насеља Лисина/Чајетина и недовољних инфраструктурних објеката. Узроци овакве изградње физичких структура нису у планским документима, већ у њиховом неспровођењу и чак игнорисању (прекорачење капацитета супраструктуре без одговарајуће изградње инфраструктуре, посебно канализације на Сувом Рудишту, десетоструко пробијање планираних капацитета викенд-насеља Лисина/Чајетина, толеранција непланске викенд изградње у Националном парку и друго). У секундарном туристичком центру Јошаничка Бања нису довољно развијени садржаји на потенцијалу термо-минералне воде, уз интегрисање са понудом ТЦ „Копаоник” у целогодишњој сезони. Секундарни туристички центар Брзеће са Гочманцима је заостајао због неповезаности са скијалиштем и комплексима ТЦ „Копаоник”, што је решено изградњом кабинске жичаре до Малог Карамана. Развој туристичке функције будућег секундарног туристичког центра Крива Река условљен је изградњом скијалишта (повезаног са скијалиштем на Сребрцу), што важи и за будући секундарни туристички центар Бело Брдо у општини Лепосавић.

Главну понуду у простору/туристичку инфраструктуру Туристичког центра „Копаоник” представља постојеће алпско скијалиште у оквиру Националног парка, на потезу од Панчићевог врха и Сувог Рудишта до Гобеље и Сребрца. На скијалишту постоји 21 жичара, од тога 1 кабинска жичара, 9 жичара седежница и 11 ски лифтова, као и две покретне траке. Укупна дужина жичара (у хоризонталној пројекцији) износи 21,8 km, са укупним капацитетом од око 30.000 особа на час. У односу на стање из 2016. године, поред кабинске жичаре Бела река – Мали Караман, изграђен је и ски-лифт Треска и обновљен ски-лифт Струга, а демонтиране су седежнице Центар, Бела река 1 и 2 и ски-лифт Машинац. Међу жичарама доминирају квалитетне стране инсталације саграђене у периоду од 2005. до 2021. године, али нису увек у складу са недовољним капацитетом алпских ски-стаза. Домаће жичаре су старе између 25 и 35 година те их све треба заменити новим (по европским стандардима обавезно се мењају после 20 година).

На скијалишту ТЦ „Копаоник”, претежно у Националном парку, саграђено је укупно 45 ски стаза укупне дужине од 39 km, као и 27 ски путева укупне дужине од 14 km. Овај биланс ски стаза и ски путева начелно би одговарао капацитету постојећих жичара под условом равномерније дистрибуције стаза по жичарама. У претходном периоду реализовано је 8 нових ски стаза и путева укупне хоризонталне дужине од 3,8 km на површини од 11,88 ha.

Но, уз поједине жичаре као што су кабинска жичара „Бела река -Мали Караман” и ски лифт Кнежевске баре, као и Гвоздац, Крчмар и Дубока 2, капацитет стаза је мањи од капацитета жичара,

али је проширење стаза ограничено захтевима заштите природе и природних вредности у Националном парку. Овај проблем упућује на неопходност да се у даљој изградњи алпског скијалишта у Националном парку прво утврди могући капацитет алпских стаза у односу на режиме заштите природе и природних вредности, па да се према томе одреди врста и капацитет жичара. У том смислу, у ЈП „Скијалишта Србије” сачињен је програм иницијатива на развоју ски центра Копаоник у складу са овим просторним планом.

Претходна искуства на изградњи скијашке инфраструктуре на Копаонику (ски-стазе: „Панчићев врх”, „Караман гребен Б”, „Дубока 2”; полазна станица жичаре „Дубока 1”; међустаница жичаре „Дубока 1”; локалитет „Суво Рудиште”; шумски пут-траса инсталације за вештачки снег, који пресеца ски-стазу „Караман гребен”; акумулације за производњу вештачког снега „Мали Караман” и „Дубока 2”) показују да је изградња скијашке инфраструктуре генерисала читав низ негативних ефеката на животну средину, током извођења радова и касније експлоатације објеката. Грађевинске активности на просецању и обликовању ски-стаза, формирању коридора и постављању стубова за жичаре и ски-лифтове, изазвале су бројна оштећења терена током извођења и после завршетка радова. Стабилне шумске састојине и ливадске формације, претворене су у деградирани површине после чистих сеча и употребе тешких машина, услед разарања површинског слоја земљишта и стварања великих количина ерозионог материјала, који је брзо доспео до локалних водотокова. Радови су, поред естетских, имали функционалне последице на простор дуж и око свих новоформираних ски-стаза. Извлачење трупаца, обимни ископи и земљани радови на стрмим падинама, проузроковали су појаву бразда, јаруга, осулина и плитких клизишта, нарочито у периоду април-октобар. Појава површинског отицаја (услед кратких киша јаког интензитета, отапања снега или њиховом коинциденцијом) условила је брзо спирање плитког земљишног покривача, угрожавање инсталација и путне инфраструктуре. Све ове појаве указују на неопходност пажљивије изградње и коришћења простора на алпском скијалишту у Националном парку.

Остали садржаји зимске туристичке инфраструктуре у простору обухватају релативно скромно нордијско скијалиште, претежно на постојећим шумским и пољским путевима и стазама у заравњеном северном залеђу комплекса Суво Рудиште (део Равног Копаоника), као и неки садржаји у овом комплексу – санкалиште за децу, клизалиште, јахачки мањез и др.).

Летња понуда у простору ограничена је на излетничке и планинарске стазе, делом на трасама нордијских стаза, са маркацијом, али без довољно уређености и пратећих садржаја (одморишта, уређених видиковаца и др.). Садржаји у комплексу Суво Рудиште су последњих година осетније унапређени (терени за мале спортове, дечија игралишта, забавни парк са тобоганом, зип лајном и др.).”

(3)

У текстуалном делу Просторног плана подручја посебне намене Националног парка Копаоник („Службени гласник РС”, број 89/16), поглавље „Ш ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ”, подпоглавље „2. ТУРИЗАМ И РЕКРЕАЦИЈА” текст одељка „2.1. Капацитет простора Националног парка за туризам и рекреацију у односу на режиме заштите” у целисти се замењује новим који гласи:

„2.1. Капацитет простора Националног парка за туризам и рекреацију у односу на режиме заштите

Развој, уређење и коришћење подручја Просторног плана приоритетно су условљени критеријумима, условима и режимима заштите и културолошког коришћења Националног парка Копаоник. Критеријуми, услови и режими заштите и културолошког коришћења Националног парка засновани су на одрживом капацитету простора заштићеног подручја, у чијој евалуацији се синтетизују еколошке, културолошке, социјалне и економске компоненте одрживог развоја подручја Просторног плана. Одрживи капацитет у наведеном смислу представља максимални степен коришћења простора са минималним утицајима на природне и традиционално створене средине, а уз оптимално очување, унапређење и ревитализацију природних и непокретних добара, здравља и квалитета живота локалног становништва, његовог етно-идентитета, етно-традиције и производње у контексту развоја савременог планинског туризма и комплементарних активности.

Одрживи капацитет простора Националног парка мери се максималним бројем једновремених корисника који се једновремено могу наћи у овом простору. Број ових корисника засада је највећи у зимском периоду на афирмисаним мотивима алпског скијања, док је у летњем периоду још увек мањи, будући да нема изразитије афирмисаних мотива тражње (излети, планинарење, спортивно-рекреативне активности у комплексима Туристичког центра и др.). Искуства у Алпима и другим светским планинским центрима указују да је летња сезона због дужег трајања и разноврснијих мотива плодноснија од зимске. С друге стране, угрожавање природе Националног парка могуће је највише у летњем периоду, у време пуне активности биљног и животињског света, који је у великој мери физички доступан посетиоцима. Насупрот томе, у зимском периоду природа Националног парка под снегом, са ограниченим активностима биљног и животињског света и са ограниченим саобраћајним приступом, не може бити угрожена као у летњем периоду и поред могуће већег капацитета на мањем делу простора.²

Водећи се приоритетним начелом заштите природе Националног парка и реалном будућом доминацијом летњег планинског туризма, утврђује се летњи одрживи капацитет НП, као основа за конципирање целогодишње туристичке понуде за стационарне и излетничке кориснике. Целогодишња понуда заснована је на капацитетима туристичке инфраструктуре, посебно зимске, чији су квалитетни садржаји могући само на високим планинама. Зато се по светским искуствима туристички капацитет високих планина утврђује на основу капацитета алпског скијалишта и полигона осталих зимских спортова, под условом да не премашује летњи капацитет планинске природе.

Одрживи гранични капацитет простора Националног парка „Копаоник” изражен је максималним збиром главних корисника – стационарних туриста/туристичких лежаја, дневних излетника (са подручја Просторног плана ван граница Националног парка и из ближег окружења) и запослених. Остали корисници – особље ЈП „Национални парк Копаоник”, истраживачи и др., малобројни су и уклапају се у главне кориснике. У зимском периоду, стационарни туристи у Националног парка деле се на алпске скијаше (који учествују са 70%) и нескијаше са нордијским скијашима (који учествују са 30%), дневни излетници се деле такође на алпске скијаше (70%) и нескијаше са нордијским скијашима (30%), а запослени се рачунају са 20% од броја стационарних туриста, укључујући додатни број запослених у сервисима ван смештаја. Капацитет алпских скијаша у Националном парку одређен је на основу плана алпског скијалишта.

За одређивање граничног капацитета подручја Националног парка усвојени су следећи нормативи: 0,5 корисника по хектару (или 1 корисник на 2 хектара) у зони са режимом заштите I степена; 1,5 корисника по хектару (или 3 корисника на 2 хектара) у зони са режимом заштите II степена; и 3,5 корисника по хектару (или 7 корисника на 2 хектара) у зони са режимом заштите III степена. Применом наведених норматива, утврђени су следећи гранични капацитети простора Националног парка од 12.079,2 хектара по установљеним зонама заштите:

- у зони заштите I степена, на укупној површини од 1.470,9 ha – до 700 једновремених корисника;

- у зони заштите II степена на укупној површини од 3.600,4 ha – до 5.400 једновремених корисника;

- у зони заштите III степена на укупној површини од 7.007,9 ha – до 24.500 једновремених корисника;

- укупно до 30.600 корисника као гранични капацитет НП.

Кориснике подручја Националног парка чиниће:

- 18.500 стационарних туриста/лежаја у комплексима примарног Туристичког центра „Копаоник” (од тога зими 12.950 алпских скијаша, или 70% и 5.550 нескијаша и нордијских скијаша, или 30%);

- 6.936 дневних излетника са подручја Просторног плана ван зоне Националног парка и ближег окружења (од тога зими 4.855 алпских скијаша, или 70% и 2.080 нескијаша и нордијских скијаша, или 30%);

- 3.700 запослених у НП (20% од броја лежаја и запослени ван туристичког смештаја);

- то јест укупно 29.136 корисника (мање од граничног капацитета НП).

² Дабић, Г. (2020). Планирање одрживог просторног развоја планинског туризма у Европи и Србији, Институт за архитектуру и урбанизам Србије, Посебна издања 90, Београд
Милијић, С. (2015). Одрживи развој планинских подручја Србије, Институт за архитектуру и урбанизам Србије, Посебна издања 77, Београд

Национални парк ће користити укупно 25.436 туриста, од тога 17.805 скијаша и 7.631 нескијаша и нордијских скијаша. У Националном парку биће смештено 10% запослених (у оквиру туристичког смештаја).

На подручју Просторног плана ван граница Националног парка биће смештено око 6.000 дневних излетника (у секундарним туристичким центрима и туристичким селима), а око 1.000 ће долазити из ближег окружења.

Туристички смештај на подручју Националног парка начелно ће са 70% чинити основни а са 30% комплементарни садржаји, а на подручју Просторног плана ван граница Националног парка са око 70% комплементарни, а са око 30% капацитети основног смештаја.

Туристичко коришћење простора по зонама заштите Националног парка подразумева следеће режиме:

- у зони заштите I степена - зими кретање на нордијским скијама и крпљама, лети пешице, увек у мањим групама под обавезним надзором водича;

- у зони заштите II степена - са и без водича, зими нордијски и турно скијаши, на ограниченим, уређеним стазама јахачи и запрежне саонице, без моторних санки (сем службених) и без алпског скијалишта (са изузетком кратких деоница ски-стаза и жичара на локалитету Панчићев врх), лети ограничене излетничке и планинарске стазе, јахање, планински бициклизам, полигони екстремних спортова и др., без моторних возила (сем службених, пожељно са електромотором), без изградње садржаја супраструктуре;

- у зони заштите III степена - дозвољене су све планиране активности у оквиру прописаног капацитета простора – зими алпско и нордијско скијалиште (рекреативно и такмичарско), паркови и полигони зимских спортова, лети излетничке и планинарске стазе, јахање, планински бициклизам, полигони екстремних спортова, спортски паркови и др., уз изградњу садржаја туристичке супраструктуре, саобраћајне и техничке инфраструктуре.

На подручју Просторног плана ван Националног парка са површином од 20.405 хектара, без посебних ограничења, омогућен је смештај знатно већег броја стационарних корисника и дневних излетника из окружења, али је капацитет од 31.900 стационарних туриста утврђен на основу обрачунатих 6.936 дневних излетника у Националном парку, на основу капацитета алпског скијалишта ван Националног парка од 6.900 једновремених скијаша, а посебно на основу летњих туристичких ресурса секундарних туристичких центара и сеоских туристичких места.”

(4)

У текстуалном делу Просторног плана подручја посебне намене Националног парка **Копаоник** („Службени гласник РС”, број 89/16), поглавље „III ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ”, подпоглавље „2. ТУРИЗАМ И РЕКРЕАЦИЈА”, одељак „2.2. Организација и уређење простора за функције Националног парка, туризам и рекреацију” текст дела „2.2.2. Садржаји туризма и рекреације у примарном Туристичком центру на подручју Националног парка”, „2.2.3. Садржаји туризма и рекреације на подручју Просторног плана ван граница Националног парка” и „2.2.4. Садржаји туристичке инфраструктуре” у целисти се замењују новим који гласи:

„2.2.2. Садржаји туризма и рекреације у примарном Туристичком центру на подручју Националног парка

Садржаји туризма, рекреације и спорта у оквиру Националног парка и примарног Туристичког центра „Копаоник”, намењени су посетиоцима Националног парка и осталим туристима и засновани су на целогодишњој понуди планинског спортско-рекреативног туризма, еколошког и других видова културолошког туризма у оквиру понуде туристичких комплекса/подцентара и туристичке понуде у простору.

Туристички комплекси/подцентри обухватају: туристички смештај, спортско-рекреативне објекте и објекте јавних сервиса и служби (у функцији туризма – угоститељство, трговина, занатски сервис, здравство, управа, култура, верски објекти, забава и друго, а у заједничкој функцији туризма и Националног парка – горска служба спасавања, комунални сервис, противпожарна служба, полицијска станица и друго. Садржаји супраструктуре у оквиру туристичке понуде у простору (на

скијалиштима, излетничким стазама и друго) обухватају пунктове и објекте у склопу посебне туристичке инфраструктуре.

Критеријуми за реализацију садржаја туризма Туристичког центра „Копаоник” на подручју Националног парка су: подизање стандарда постојећих и изградња нових објеката туристичког смештаја високог стандарда (хотели, апартмани и пансиони са 4. и 5. звездица, уз претварање постојећих одмаралишта и викенд кућа у апартмане и пансионе, односно заустављање даље изградње одмаралишних и викенд објеката, чиме се редукује постојећи број лежаја и омогућава контрола броја лежаја при изградњи осталих комплекса); подизање стандарда постојећих и изградња нових високо стандардних објеката јавних служби и сервиса, рекреације и спорта, у оквиру целогодишње понуде комплекса/подцентара и пунктова, од истовременог значаја и за функционисање Националног парка; подизање стандарда постојећих садржаја и остваривање високо стандардне туристичке понуде у простору (скијалишта, излетничке стазе и друго), истовремено у функцији развоја туризма и презентације Националног парка; организовање активности и уређење простора Националног парка за специфичне видове еколошке, етнолошке и спортско-рекреативне понуде у простору, уз специфицирање делова или целих туристичких комплекса и пунктова за такве видове понуде (етно село, истраживачки пункт и друго); повећање искоришћености туристичких капацитета (на 240 дана уз минимум 60% заузетости) кроз проширивање асортимана понуде и интензивнију обраду тржишта тражње; едукација свих запослених и корисника простора о одрживом развоју, заштити и коришћењу Националног парка, односно подизање свести посетилаца и локалних становника о развојним ресурсима и вредностима Националног парка. Садржајима су обухваћени и сви запослени на подручју Националног парка.

Испуњење функција, активности и садржаја туризма, рекреације и спорта, као и осталих наведених активности на подручју Националног парка, биће организовано по следећим целинама и програмима.

Туристички комплекс „Суво Рудиште” на територији општине Рашка

Туристички комплекс „Суво Рудиште” предвиђен је као главни подцентар високопланинског, примарног Туристичког центра „Копаоник”, са програмским нагласком на ексклузивном, високо комерцијалном туризму. У организационом погледу, комплекс се састоји из три подцелине: Суво Рудиште – центар (Пајино пресло, комплекс Министарства одбране и Крст), као подцелина I реда у средишњем делу комплекса (са главним смештајним, јавним и специјалним садржајима), као и две подцелине II реда - Марина Вода (са делом смештајних и наглашеним спортско-рекреативним садржајима) и Сунчана Долина (са делом смештајних и наглашеним спортско-рекреативним садржајима; на Репушким Бачијама је сервисно-комунални блок комплекса).

Као главни, поливалентни подцентар примарног Туристичког центра „Копаоник”, утврђује се са следећим капацитетима и садржајима:

- туристичких лежаја укупно 12.000, од тога 8.400 за алпске скијаше (70%) и 3.600 за нескијаше и нордијске скијаше (30%); препоручени су следећи садржаји смештаја: хотели, апартмани, одмаралишта (и специјалне намене) и пансиони;

- дневних излетника на простору који гравитира комплексу укупно 4.540, од тога 3.180 скијаша (70%) и 1.360 нескијаша и нордијских скијаша (30%), уз потребу планске прерасподеле дневних излетника на друге подцентре Туристичког центра „Копаоник” и посебне улазе у алпско скијалиште ван подцентара;

- службених лежаја 240 (10% од броја запослених);

- запослених укупно 2.400 (20% од броја туристичких лежаја, укључујући запослене у другим сервисима).

На грађевинском земљишту комплекса од 173 ha планирана је бруто густина насељености од око 70 стационарних корисника по хектару, а са запосленима до 85 корисника по хектару.

Јавни сервис и службе у комплексу биће диференцирани на:

- централне садржаје у подцелини Суво Рудиште – центар (саобраћај – аутобуска станица, рент-а-кар, јавне гараже и паркинзи; занатски сервис – аутосервис, комунални сервис, сервис спортске опреме, и друго; здравство и старање о деци – здравствена станица са јединицом за издавање лекова и обданиште; култура и забава – Визитор центар, поливалентна сала за позоришне и биоскопске представе, концерте и конгресе, библиотека, дискотека, омладински центар и друго; верски објекат са конаком за смештај посетилаца; администрација – управа Националног парка,

рецепција ТЦ, путничко-туристичка агенција, банка са мењачницом, пошта, станица милиције и друго; уз трговину, угоститељство и друго); и

- допунске садржаје - у подцелини Сунчана Долина (посебно паркинзи и гараже, амбуланта, обданиште, рецепција ТЦ, одлагалиште скија у надземном или подземном објекту уз полазишта жичара, трговина, угоститељство и друго); и у подцелини Репушке Бачије (техничка база скијалишта, путна база, јединствени занатско-технички сервис, бензинска пумпа и економија комплекса).

Од спортско-рекреативних садржаја у комплексу „Суво Рудиште” предвиђени су: терени за мале спортове (мали фудбал, рукомет, кошарка, одбојка, тенис), терени за забаву одраслих и деце (ролер полигон, куглана, мини-гольф, дечија игралишта и друго) у летњем периоду; терени и беби лифтови за школе скијања, дечија санкалишта и клизалишта за децу и одрасле у зимском периоду; целогодишњи мањез и терминал летњих јахачких тура и друго. У непосредном окружењу комплекса предвиђене су и две мање смучарске скакаонице, вишенаменска мала акумулација „Црвено језеро” са аква-програмом и друго.

Комплекс се наслања на гравитирајуће скијалиште у секторима 1, 2, 4, 5 и 7 алпског скијалишта на подручју Националног парка, са полазиштима жичара и исходиштима алпских ски-стаза. У склопу комплекса предвиђено је неколико полазишта/терминала нордијских ски-стаза (у зимском периоду), односно излетничких и планинарских стаза (у летњем периоду).

Интензивном, добрим делом бесправном изградњом концентрисаном у подцелини Суво Рудиште – центар противно одредбама важећег Просторног плана Националног парка Копаоник, дошло је до прекорачења претходно планираног граничног броја лежаја и њихове планиране структуре (са посебно високим учешћем одмаралишта и викенд изградње/доградње), уз озбиљно заостајање изградње планираних јавних садржаја и инфраструктуре. Због се забрањује изградња у комплексу преко планираног капацитета, а приоритетни задаци његовог уређења су у санацији и трансформацији туристичког смештаја, као и у комплетирању садржаја јавних служби, сервиса и инфраструктуре, ради подизања и уједначавања стандарда комплекса и намене објеката за високо комерцијалну понуду. У том смислу, повећаће се површине и квалитет смештаја по лежају, уз смањење броја лежаја на планирани капацитет, а одмаралишта и дограђене викенд куће ће се пренамењивати у гарни-хотеле, туристичке апартмане и пансионе (при чему се недограђене викенд куће на Пајином преслу могу доградити само у функцији комерцијалног најма). Истовремено ће се комплетирати садржаји рекреације, спорта, забаве, јавних служби, сервиса и инфраструктуре (посебно канализације, саобраћајница, гаража, паркинга и друго).

Битан развојни фактор гравитирајућег скијалишта и комплекса представљају следеће планиране кабинске жичаре: првенствено жичаре Суво Рудиште - Панчићев врх (названа „Панчић” и Лисина - Панчићев врх (названа „Треска - викенд насеље”, I фаза), као и кабинска жичара Суво Рудиште - Мали Караман (која се наставља на изграђену кабинску жичару Бела река - Мали Караман), од посебног значаја за отварање нових улаза у скијалиште, чиме се растеређују садашњи скијашки улази у комплексу „Суво Рудиште”. Посредан значај у истом смислу има и планирана кабинска жичара Бело Брдо - Суво Рудиште на територији општине Лепосавић.

Посебну специфичност комплексу ће дати Визитор центар Националног парка, како својим садржајима и активностима, тако и својим специфичним програмима понуде у простору ради презентације вредности Националног парка.

Туристички комплекс „Јарам” на територијама општина Брус и Рашка

Туристички комплекс „Јарам” предвиђен је као специјализована подцелина примарног Туристичког центра Копаоник са смештајном, рекреативном и спортском наменом. По свом програму, комплекс Јарма који се налази између „Сувог Рудишта” и „Сребрнца”, својим рекреативним и спортским функцијама комплетира понуду ове две подцелине. У погледу јавних садржаја, комплекс представља подцелину II реда. Комплекс је делимично изграђен са постојећим садржајима алпског скијалишта, као и транзитне инфраструктуре (државни пут, водовод, далековод, трафостаница и ТТ кабл).

Туристички комплекс „Јарам” са укупно 1.400 лежаја утврђује се са следећим капацитетима и садржајима:

- апартманско етно насеље на територији општине Брус са 1.200 лежаја, од тога 840 за скијаше (70%) и 360 за нескијаше и нордијске скијаше (30%), на грађевинском земљишту од 25 ха, са бруто густином насељености до 50 лежаја по хектару, са запосленима до 58 корисника по хектару;

препоручени су следећи садржаји смештаја: етно-насеље, пансиони етно-насеља, здравствено-реhabилитациони центар и комерцијални услужно-туристички садржаји;

- спортско село на територији општине Рашка – спортски хотел са 200 лежаја (од тога 140 за скијаше, или 70% и 60 за нескијаше и нордијске скијаше или 30%), на грађевинском земљишту од 9 ha, са бруто густином насељености од 22 лежаја по хектару, са запосленима до 27 корисника по хектару; у оквиру спортског села предвиђен је центар за припрему врхунских спортиста са комплексом отворених спортских боришта (за фудбал, атлетику и мале спортове);

- дневних излетника на простору који гравитира комплексу је 525 (од тога 367 скијаша, или 70% и 158 нескијаша и нордијских скијаша, или 30%);

- службених лежаја 42, 15% од броја запослених;

- запослених – у апартманском етно насељу 240 и у спортском селу 40, укупно 280 (укључујући запослене у другим сервисима).

На грађевинском земљишту комплекса од 34 ha (25 ha у општини Брус и 9 ha у општини Рашка) планирана је бруто густина насељености од око 35 стационарних корисника по хектару, а са запосленима до 36 корисника по хектару.

Јавне службе и сервиси у апартманском етно насељу обухватају: садржаје угоститељства, трговине и сервиса; верски објекат са конаком за смештај посетилаца; јавне паркинге, гараже, аутобуско стајалиште и трасу шинског возила са стајалиштем у проширеном коридору државног пута.

Комплекс се наслања на секторе 6. и 8. алпског скијалишта. Уз апартманско етно насеље су полазишта постојећих ски-лифтова и исходишта алпских ски-стаза, са планираном везном пасарелом преко државног пута и планиран терминал санкашке стазе. Уз спортско село планирана су полазишта жичара према Вучаку и Гобели. Кроз комплекс је предвиђен транзит нордијских ски-стаза, односно летњих излетничких и планинарских стаза.

Туристички комплекс „Сребрнац” на територији општине Брус

Туристички комплекс „Сребрнац” предвиђен је као поливалентна подцелина Туристичког центра „Кобаоник” са јавним садржајима I реда за специјализоване комплексе „Јарам” и „Рендара”. Међу садржајима јавних служби и техничких сервиса посебно су значајни садржаји саобраћаја, скијашке и путне техничке базе, поливалентне сале и угоститељства. Од спортско-рекреативних садржаја посебан значај имаће алпско скијалиште и објекат ледене хале. Битан развојни фактор скијалишта и комплекса представља планирана кабинска жичара Брзеће – Брегови – Сребрнац (као транспортна жичара на целој дужини и скијашка жичара од Брегова до Сребрнца). Изградња комплекса започета је подизањем хотела „Сребрнац” са пратећим садржајима и инфраструктуром (паркинг, водовод, канализација са уређајима за пречишћавање отпадних вода, далековод, трафостаница, оптички кабл).

Туристички комплекс „Сребрнац” утврђује се са следећим капацитетима и садржајима:

- туристичких лежаја укупно 3.500, од тога 2.450 за скијаше (70%) и 1.050 за нескијаше и нордијске скијаше (30%); препоручени су следећи садржаји смештаја: доградња постојећег хотела „Сребрнац”, конгресно-хотелски комплекс, хотелско-апартмански комплекс, пансиони уз скијалиште (у функцији FIS полигона) и одмаралиште Путне базе;

- дневних излетника на простору који гравитира комплексу 1.325, од тога 930 скијаша (70%) и 395 нескијаша и нордијских скијаша (30%);

- службених лежаја 70, 10% од броја запослених;

- запослених 700 (20% од броја туристичких лежаја, укључујући запослене у другим сервисима).

На грађевинском земљишту комплекса од 47 ha планирана је бруто густина насељености од око 75 стационарна корисника по хектару, а са запосленима до 89 корисника по хектару.

Јавне службе и сервиси у комплексу обухватају следеће централне јавне садржаје: саобраћај – аутобуска станица, рент а кар, јавни паркинзи и гараже; здравство и старање о деци – здравствена станица са јединицом за издавање лекова и обданиште; култура и забава – поливалентна сала са дискотеком, планирани културни и забавни садржаји у саставу хотела „Сребрнац”; администрација – рецепција ТЦ Кобаоник, путничко-туристичка агенција, банка са мењачницом, пошта, пункт милиције и друго; угоститељство – ексклузивни ресторан-видиковац, уз остале угоститељске објекте и објекте трговине; технички сервиси – техничка база скијалишта са гаражама табача, механизација путне базе, аутосервис, сервис спортске опреме и комунални сервис.

Од летњих спортско-рекреативних садржаја предвиђени су: већа поливалентна сала у функцији спорта и рекреације (са салом за мале спортове, трим кабинетом и друго), отворени терени за мале спортове (мали фудбал, рукомет, кошарка, одбојка, тенис), терени за забаву одраслих и деце – ролер полигон (са вучном жичаром у оквиру обухваћеног скијалишта), куглана, мини-гольф, дечија игралишта и друго; коњички клуб (са шталом за десет коња, мањезом и пратећим садржајима), као и полазиште/терминал излетничких и планинарских стаза (на трасама нордијских ски-стаза); и планирани рекреативни садржаји у саставу хотела „Сребрнац”.

Комплекс се наслања на гравитирајуће скијалиште у секторима 6 и 8 алпског скијалишта, са исходиштем планиране гондолске жичаре Брзеће – Брегови – Сребрнац, полазиштима две постојеће жичаре и исходиштима алпских ски-стаза; на локалитету су планирани и: јавна ледена хала за клизање и хокеј, као и отворена клизалишта за децу и одрасле, два полигона ски-школа (са ски-теренима и два беби-лифта у оквиру обухваћеног скијалишта) и ски-клуб уз исходиште скијашког FIS полигона; у склопу комплекса предвиђено је полазиште/терминал нордијских ски-стаза.

Туристички комплекс „Рендара” на територијама општина Брус и Рашка

Туристички комплекс „Рендара” предвиђен је као специјализована подцелина Туристичког центра „Копаник”, са претежно спортско-коњичком комерцијалном наменом. У погледу јавних садржаја, комплекс представља подцелину II реда. Главну специфичност центра чине коњички центар (са реконструисаним постојећим и новим шталама за коње, мањезима и коралима), хиподром са гледалиштем и пратећим садржајима, као и коњичко етно-насеље, уз остале смештајне садржаје.

Туристички комплекс „Рендара” утврђује се са следећим капацитетима и садржајима:

- туристичких лежаја укупно 1.400, од тога 1.100 на територији општине Брус и 300 у викенд насељу на територији општине Рашка; од укупног броја лежаја 980 или 70% предвиђено је за скијаше и 420 или 30% за нескијаше и нордијске скијаше; препоручени су следећи садржаји смештаја: пансионери у викенд насељу на територији општине Рашка и хотелско-апартманска целина, апартманско насеље, централни апартмански комплекс и коњичко етно-насеље на територији општине Брус

- дневних излетника на простору који гравитира комплексу је 455 (од тога 320 скијаша, или 70% и 135 нескијаша и нордијских скијаша, или 30%);

- службених лежаја 42, 15% од броја запослених;

- запослених 280 (20% од броја туристичких лежаја, укључујући ангазоване у другим сервисима);

- коња у шталама коњичког центра 100.

На грађевинском земљишту комплекса од 34 ха (29 ха на територији општине Брус и 5 ха на територији општине Рашка) планирана је бруто густина насељености од око 42 стационарна корисника по хектару, а са запосленима до 50 корисника по хектару.

Сервиси и јавне службе у комплексу обухватају: допунске садржаје (гараже и паркинзи, коњички сервис, сервис спортске опреме, управни и истраживачки пункт Националног парка, мања поливалентна сала у функцији спорта и рекреације, културе и забаве, летња позорница, рецепција ТЦ и друго, уз садржаје угоститељства и трговине).

Од спортско-рекреативних садржаја на „Рендари” су предвиђени: коњички садржаји – коњички центар са шталама, мањезима, коралима и пратећим садржајима и хиподром са хелидромом, трибинама и пратећим садржајима испод трибина, отворени терени за мале спортове (мали фудбал, рукомет, кошарка, одбојка, тенис), терени за забаву одраслих и деце (куглана, дечија игралишта и друго) у летњем периоду; дечије санкалиште и отворено клизалиште за децу и одрасле у зимском периоду.

Комплекс се наслања на гравитирајуће скијалиште у секторима 9. и 10. алпског скијалишта. На комплексу је полазиште једне планиране жичаре, а изнад комплекса са јужне стране излазна станица једне планиране жичаре, као и почетак алпских ски-стаза. Кроз комплекс је предвиђен транзит нордијских ски-стаза, односно излетничких и планинарских стаза.

Започета бесправна викенд изградња на западном делу локалитета (територија општине Рашка) биће заустављена, а постојећи објекти биће трансформисани у апартманске и пансионске садржаје уз могућност функционалне доградње до планираног капацитета лежаја (док се постојећи објекти који задрже функцију викенд кућа не могу дограђивати).

Туристички пункт „Запланина” на територији општине Брус

Туристички пункт „Запланина” предвиђен је као излетничко-службени локалитет Туристичког центра „Копаоник”, са претежно зимском наменом, као улаз у алпско скијалиште из правца Брзећа (са исходиштем спуст-стазе), односно као целогодишњи пункт у функцији Националног парка. Налази се ван туристичких комплекса. Локација пункта обухвата 2 ha у зони III степена заштите НП.

Туристички пункт „Запланина” утврђује се са следећим капацитетима и садржајима:

- смештајни капацитет укупно 200 лежаја, првенствено за истраживаче Националног парка, у пансиону уз управни и истраживачки пункт Националног парка, од тога 140 за скијаше (70%) и 60 за нескијаше и нордијске скијаше (30%);
- дневних излетника на простору који гравитира пункту 75, од тога 50 скијаша (70%) и 25 нескијаша и нордијских скијаша (30%);
- службених лежаја 4 (20% од броја запослених);
- запослених 20 (10% од броја туристичких лежаја, укључујући ангазоване у другим сервисима).

Сервиси и јавне службе пункта обухватају: допунске садржаје (гаража и паркинг, сервис скијалишта, сервис спортске опреме, управни и истраживачки пункт Националног парка, основни садржаји угоститељства и снабдевања).

Пункт се наслања на гравитирајуће скијалиште у секторима 1. и 3. алпског скијалишта, са полазиштима две планиране жичаре и исходиштима алпских ски-стаза.

Остали туристички пунктови

На подручју Националног парка, ван туристичких комплекса, а у склопу примарног Туристичког центра „Копаоник”, предвиђени су мањи пунктови са ски-ресторанима на значајнијим полазиштима, међустаницама и исходиштима жичара и ски-стаза, који ће бити утврђени одговарајућим документом урбанистичког планирања.

За мање пунктове са ски-ресторанима неопходно је обезбедити неопходну инфраструктуру за обављање делатности која неће имати негативан утицај на животну средину.

У функцији планинарења предвиђени су следећи пунктови:

- планинарски логор Гарине – камп за шаторе капацитета до 100 корисника, са основним пратећим садржајима, приближно на средокраћи главног трансверзалног планинарског правца преко Копаоника (између два главна улаза у Национални парк); и
- пункт Ђоров мост (планинарски клуб са кампом капацитета 50 корисника, рестораном и рибњаком).

Туристичко-пословни, службено-пословни и специјални садржаји

Бачишта су специфични облици излетничке рекреације, угоститељства и трговине, у спрези са сточарством и домаћом радиношћу.

На подручју Националног парка предвиђено је обнављање четири стара бачишта, на површинама грађевинског земљишта од по око 1ha (укупно 4 ha), начелно за по 30 крава (укупно 120 крава) и 300 оваца (укупно 1.200 оваца), са по пет запослених (укупно 20 запослених) и капацитетом до 100 једновремених дневних посетилаца (укупно 400 једновремених посетилаца), са смештајем и радним просторијама запослених, као и са затвореним и отвореним сточарским објектима. Предвиђена су ради очувања и туристичке валоризације сезонских (летњих) сточарских етно-садржаја, са функцијама примарне прераде млечних и других сточарских сировина, као и њиховог трговачког и угоститељског пласмана на излетничким/планинарским стазама транзитних туриста/излетника, на следећим аутентичним локалитетима: Гвоздац, Кадијевац и Мека преседла (општина Рашка) и Беђировац (општина Брус). Сва бачишта лоцирана су на пашњачким површинама чији биолошки капацитет у радијусу бачишта одговара броју грла стоке за летњи период. Пашњачке површине бачишта и остале површине пашњака на подручју Националног парка (односно пољопривредног и необраслог шумског земљишта) користиће се за прегонску испашу стоке из подпланинских села по спољном ободу Националног парка, у складу са Програмом развоја пољопривреде Националног парка.

Службени/привредни садржаји - објекти и опрема у функцији заштите и презентације Националног парка, као и помоћни/службени објекти за потребе привреде и друго.

Ови садржаји дисперзовани су на подручју Националног парка као појединачни мањи објекти без идентификације локације. То су објекти и опрема у функцији истраживања, заштите, контроле и презентације Националног парка (мерна места, маркација стаза, информативне табле, одморишта и друго), као и помоћни објекти за потребе прегонске испаше стоке (летњи торови са надстрешницама), специјализованог ратарства (склоништа са оставама репроматеријала и алата), шумарства (шумске куће, лугарнице, расадници), узгоја дивљачи и рибе (хранилишта, склоништа, мрестилишта), водопривреде, саобраћаја, заштите од елементарних непогода (склоништа) и друго.

Садржаји специјалне намене - у надлежности Војске Србије и телекомуникација

Задржавају се постојећи садржаји специјалне намене у оквиру комплекса „Суво Рудиште” (на парцели од 5 ha) и на Панчићевом врху (13 ha), као и постојећи телекомуникациони садржаји на Гобељи, Вучаку и другим узвишењима (укупно 0,04 ha).

Биланс програма комплекса примарног Туристичког центра „Копаоник” на подручју Националног парка приказан је у табели III-4.

Табела III-4. Биланс програма туристичких комплекса на подручју Националног парка

Локалитети	Број лежаја			Број дневних излетника на гравитирајућем скијалишту комплекса			Једновременскијаша	Дистрибуција скијаша по секторима скијалишта	Запослени	Служб. леж.
	укупно	скијаша	нескијаша	укупно	скијаша	нескијаша				
С. Рудиште	12.000	8.400	3.600	4.499	3.149	1.350	11.549	1, 2, 4, 5, 7	2.400	240
Јарам	1.400	980	420	525	367	158	1.347	6, 8	280	42
Сребрнац	3.500	2.450	1.050	1.312	918	394	3.368	6, 8	700	70
Рендара	1.400	980	420	525	367	158	1.347	9, 10	280	42
Запланина	200	140	60	75	50	25	190	1, 3	20	4
Укупно	18.500	12.950	5.550	6.936	4.851	2.085	17.801		3.680	398

2.2.3. Садржаји туризма и рекреације на подручју Просторног плана ван граница Националног парка

Садржаји туризма и рекреације различитих категорија који ће задовољити потребе различитих социјалних група корисника на подручју Просторног плана ван граница Националног парка представљаће главну материјалну основу развоја поткопаоничких насеља. Намењени су туристима и посетиоцима Националног парка и засновани на целогодишњој понуди планинског спортско-рекреативног туризма, сеоског, ловног и других видова туризма, у оквиру подпланинских секундарних туристичких центара и подпланинских села са туристичком функцијом (у првом реду по ободу Националног парка, а затим и осталих) и туристичких пунктова, као и понуде у простору, у интеграцији са садржајима комплементарних локалних активности. Секундарни центри и села са туристичком функцијом обухватају: туристички смештај, спортско-рекреативне објекте и објекте јавних сервиса и служби (у заједничкој функцији туризма, Националног парка, локалног становништва и комплементарне привреде), а понуда у простору површине, пунктове и објекте у функцији скијалишта, излетничких и планинарских стаза, лова и риболова. Секундарни туристички центри, села са туристичком функцијом и пунктови биће интегрисани у јединствену туристичку понуду Туристичког центра „Копаоник”.

Критеријуми за реализацију домаћинског туризма на подручју Просторног плана ван граница Националног парка су: адаптација, реконструкција или изградња „гостинске смештајне јединице” (смештај са шест лежаја и купатилом) и „гостинске куће” (смештај са шест лежаја, купатилом и дневним боравком) у оквиру постојећих кућа сеоског домаћинства, уз радно ангажовање 1-2 члана домаћинства; обавезно уклапање архитектуре „гостинских смештајних јединица” и „гостинских кућа” у етно-амбијент села; забрана викенд изградње у селима, односно изградња капацитета комерцијалног туристичког смештаја у интересу и под контролом села; опремање насеља комуналном инфраструктуром и садржајима јавних служби, сервиса, рекреације и спорта; повезивање насеља са окружењем, међусобно и са Националним парком друмским и шинским саобраћајницама и жичарама, ради омогућавања комфорне, целогодишње туристичке понуде; остваривање

искоришћености капацитета од минимум 120 дана годишње (јануар и фебруар, јул и август) на основу проширења асортимана понуде и организованог маркетинга; организовано и званично/уговорно укључивање села и сеоских домаћинстава у обједињену туристичку понуду Туристичког центра „Копаноник” и у заштиту и презентацију Националног парка; радна мотивација, запошљавање и едукација локалног становништва, рехабилитација и унапређење локалне пољопривреде, организовање прераде и пласмана локалних производа и услуга на интерном и екстерном тржишту; формирање приватних сеоских пољопривредно-туристичких задруга као субјеката развоја са актуелним програмима ангажовања активног становништва; финансијска, кредитна, фискална и друге подршке од стране надлежних министарстава, јавних предузећа, општина, комерцијалних субјеката и других за производњу хране и формирање понуде сеоско-планинског туризма.

Развој туризма на подручју Просторног плана ван Националног парка биће заснован на следећим програмима секундарних туристичких центара, туристичко-сеоских насеља, сеоских насеља са туристичком функцијом и туристичких пунктова.

Секундарни туристички центри

Јошаничка Бања (општина Рашка)

Развој Јошаничке Бање заснован је на целогодишњем бањском туризму, уз услов његове интеграције са планинским туризмом Туристичког центра „Копаноник” и комплементарним локалним активностима пољопривреде, ловства, мале привреде и друго. У односу на функције Националног парка, Јошаничка Бања представља главну северозападну насељско-туристичку капију Националног парка. У функцији туризма на подручју Националног парка и подручју Просторног плана, у саставу комплекса Јошаничке Бање предвиђени су садржаји бањског и туристичког смештаја, бањских и насељских јавних служби, сервиса, рекреације и спорта, као и смештај за део запослених у Туристичком центру „Копаноник” (у складу са Програмом развоја Јошаничке Бање и Генералним планом Јошаничке Бање). Главну везу Бање са сектором 8. скијалишта у Националном парку представљаће планирана кабинска жичара Бања - Кокоровац - Вучак, у функцији транспорта целом дужином и у функцији скијања од Кокоровца до Вучака.

Секундарни туристички центар Јошаничка Бања утврђује се са следећим капацитетима и садржајима:

- 5.000 туристичких лежаја, са препоруком следећих садржаја смештаја: бањски стационар, хотели, туристички апартмани, одмаралишта, пансиони и приватан смештај;

- јавни сервис и службе у функцији туризма – паркинзи и гараже, кружни електрични воз, трговина, угоститељство, технички сервис у функцији бањских, јавних, смештајних и спортско-рекреативних садржаја, бањски блок са терапеутско - рекреативним садржајима, терапеутски садржаји бањског стационара, бањско купатило и хамам, уређена етно-зона са етно-клубом, активирање етно-садржаја у засеоцима Чоловићи и Вучетићи, конгресни садржаји уз хотел, управа Бање, туристички клуб, Туристичка организација, рецепција Туристичког центра „Копаноник” и друго;

- од спортско-рекреативних садржаја предвиђени су: термо-акватички комплекс (са затвореним и отвореним термалним базенима, соларијумом и зимским клизалиштем), купалиште (отворени термални акваторији са плажом и соларијумом), рекреативно-забавни садржаји организовани у клубовима (пливачки, клизачки, сафари, коњички, бициклички, тенис, ски/ролер и друго), бањски парк, шетне и излетничке стазе.

Лисина - Чајетина (у функционалном саставу комплекса Суво Рудиште, општина Рашка)

Викенд насеље Лисина - Чајетина настало је кршењем одредби досадашњих просторних планова Националног парка Копаноник, будући да је обим изградње око десет пута већи од планираног и да се градило без плана и комуналне опреме. Због тога регулисање насеља представља велики проблем, а његови корисници озбиљно оптерећују јавне службе, сервисе, саобраћај и скијалиште „Суво Рудишта”. И поред свега, насеље је у међувремену, по свом положају, величини и намени, стекло статус секундарног туристичког центра. Решење је у санацији и уређењу насеља (планско комунално опремање, изградња неопходних садржаја јавних служби и сервиса, трансформација значајног дела викенд кућа у пансионе) као секундарног туристичког центра и

доношењу одговарајућег документа урбанистичког планирања за цело насеље. На тај начин би се смањио притисак на изградњу комплекса „Суво Рудиште”, због чије близине је викенд насеље и формирано на самој граници Националног парка. У том смислу, развој насеља заснован је доминантно на туризму, уз услов функционалне интеграције са Туристичким центром „Копаник”. Ова интеграција условљена је изградњом планиране кабинске жичаре Лисина - Суво рудиште (назване „Треска - викенд насеље”, I фаза) и изградње планираног сектора 2 алпског скијалишта у непосредној близини, преко кога ће се насеље повезати са осталим постојећим и планираним секторима алпског скијалишта Туристичког центра „Копаник”. Насеље представља насељско-туристичку помоћну капију Националног парка са југозападне стране.

Секундарни туристички центар Лисина - Чајетина утврђује се са следећим капацитетима и садржајима:

- 7.000 туристичких лежаја (стандардизацијом око 10.000 постојећих лежаја, већином у викенд кућама), са препоруком следећих садржаја смештаја: туристички апартмани, пансиони, викенд куће и пословно-стамбени комплекс са хелидромом у насељу Чајетина;

- пословно-стамбени комплекс са хелидромом у насељу Чајетина;

- јавни сервис и службе у функцији туризма – паркинзи и гараже, трговина, угоститељство, технички сервис у функцији смештајних, јавних и спортско-рекреативних садржаја, туристички клуб, туристичка организација, рецепција ТЦ „Копаник” и друго;

- од спортско-рекреативних садржаја предвиђени су: спортско-рекреативни центар са поливалентном спортском салом, отвореним клизалиштем, теренима за мале спортове (мали фудбал/рукомет, кошарка, одбојка, тенис) и спортским клубовима (клизачки, тенис и друго) и дисперговани рекреативно-забавни садржаји организовани у клубовима (сафари, коњички, бициклички, ски/ролер и друго).

Брзеће са Гочманцем (општина Брус)

Секундарни туристички центар Брзеће, заједно са оближњим Гочманцем, свој развој ће заснивати на туризму, пољопривреди и малој привреди у интеграцији са Туристичким центром „Копаник”. У односу на функције Националног парка, Брзеће представља главну источну станицу Националног парка, испред које је, у склопу насеља, предвиђен аутокамп. У функцији туризма на подручју Националног парка и окружења, у саставу комплекса Брзеће/Гочманци предвиђени су садржаји туристичког смештаја и насељских јавних служби, сервиса, рекреације и спорта, као и смештај за део запослених у Туристичком центру „Копаник”. Специфичност насеља представља поливалентни омладински центар („Јуниор”). Брзеће/Гочманци се наслања на секторе 5. и 6. алпског скијалишта са изграђеном кабинском жичаром Бела река - Мали Караман (са ФИС полигоном „Бела река” и планираним скијалиштем Струга) и планираним кабинском жичаром Брзеће - Брегови – Сребрнац.

Секундарни туристички центар Брзеће са Гочманцем утврђује се са следећим капацитетима и садржајима:

- 10.000 туристичких лежаја – 8.000 у Брзећу и 2.000 у Гочманцу, са препоруком следећих садржаја смештаја: хотели, туристички апартмани, омладински центар („Јуниор”), одмаралишта, пансиони/викенд куће и приватан смештај;

- јавни сервис и службе у функцији туризма – паркинзи и гараже, трговина, угоститељство, технички сервис у функцији смештајних, јавних и спортско-рекреативних садржаја, уређена етно-зона старих воденица са етно-клубом и еко-клубом, омладински центар са спортским камповима, конгресним садржајима и друго, туристички клуб, туристичка организација, рецепција ТЦ „Копаник” и друго;

- од спортско-рекреативних садржаја предвиђени су: спортско-рекреативни центар са поливалентном спортском салом, соларијумом, отвореним клизалиштем, теренима за мале спортове (мали фудбал/рукомет, кошарка, одбојка, тенис) и спортском клубовима (клизачки, тенис и друго), спортски комплекс омладинског центра (отворени терени за мале спортове и клизалиште) и дисперговани рекреативно-забавни садржаји организовани у клубовима (сафари, коњички, бициклички, ски/ролер и друго).

Крива Река (општина Брус)

Секундарни туристички центар Крива Река ће имати материјалну основу развоја у интегрисаном и организованом систему сеоског туризма, пољопривреде и мале привреде, удруженим са Туристичким центром „Копаоник” и Националним парком. Крива река је предвиђена као североисточна, насељско-туристичка помоћна капија Националног парка, на главном правцу саобраћајне и функцијске интеграције Копаоника са Врњачком Бањом преко Жељина и Гоча. Крива Река се наслања на планиране секторе 9. и 10. алпског скијалишта. У функцији развоја туризма у насељу су планирани садржаји туристичког смештаја, сервиса и јавних служби, рекреације и спорта (уз полазишта жичара, летње излетничке пунктове и друго) и то:

- 2.000 туристичких лежаја, са препоруком следећих садржаја смештаја: туристички апартмани, пансиони и приватан смештај;

- јавни сервис и службе у функцији туризма – паркинзи и гараже, трговина, угоститељство, технички сервис у функцији смештајних, јавних и спортско-рекреативних садржаја (културолошка употреба), етно-клуб и еко-клуб, туристички клуб, Туристичка организација, рецепција ТЦ Копаоник и друго;

- од спортско-рекреативних садржаја предвиђени су: спортско-рекреативни центар са мањом поливалентном салом, соларијумом, отвореним клизалиштем, отвореним теренима за мале спортове (мали фудбал/рукомет, кошарка, одбојка, тенис), спортским клубовима (клизачки, тениски и друго), као и дисперговани рекреативно-забавни садржаји организовани у клубовима (сафари, коњички, бициклички и друго).

Бело Брдо (општина Лепосавић)

Секундарни туристички центар Бело Брдо ће свој развој засновати на организованом и интегрисаном систему сеоског туризма, пољопривреде и мале привреде, удруженом са активностима Туристичким центром „Копаоник” и функцијама Националног парка. Бело Брдо се наслања на сектор 1. алпског скијалишта, преко планиране кабинске жичаре „Бело Брдо - Суво рудиште” и других планираних жичара.

У функцији туризма, у насељу су предвиђени садржаји туристичког смештаја, сервиса и јавних служби, рекреације и спорта (полазишта жичара, летњи излетнички пунктови и друго), и то:

- 3.000 туристичких лежаја, са препоруком следећих садржаја смештаја: туристички апартмани, пансиони и приватан смештај;

- јавни сервис и службе у функцији туризма – паркинзи и гараже, трговина, угоститељство, технички сервис у функцији смештајних, јавних и спортско-рекреативних садржаја, етно-клуб и еко-клуб, туристички биро, рецепција и друго;

- од спортско-рекреативних садржаја предвиђени су: спортско-рекреативни центар са мањом поливалентном салом, соларијумом, отвореним клизалиштем, отвореним теренима за мале спортове (мали фудбал/рукомет, кошарка, одбојка, тенис) и спортским клубовима (клизачки, тениски и друго), као и дисперговани рекреативно-забавни садржаји организовани у клубовима (сафари, коњички, бициклички, параглајдинг и друго).

*Туристичко-сеоска насеља у непосредном контакту са
Националним парком и Туристичким центром „Копаоник”*

Ђорђевићи (општина Рашка) представља значајну, релативно очувану етно-целину од значаја за Национални парк, чијем очувању и ревитализацији ће бити прилагођено уређење и коришћење насеља. Материјална база насеља је у домаћинском туризму, пољопривреде и малој привреди, у интеграцији са Туристичким центром „Копаоник” и Јошаничком Бањом. Преко улаза у скијалиште изнад насеља, Ђорђевићи ће бити повезани са осталим скијалиштем Туристичког центра „Копаоник”. Туристичко-сеоско насеље Ђорђевићи утврђује се са капацитетом од 600 туристичких лежаја у пансионима и приватном смештају.

Црна Глава (општина Рашка) имаће материјалну базу у домаћинском туризму, пољопривреде и малој привреди, у интеграцији са Туристичким центром „Копаоник” и Јошаничком Бањом. Са полазиштима жичара изнад насеља, Црна Глава ће бити повезана са осталим секторима скијалишта.

Туристичко-сеоско насеље Црна Глава утврђује се са капацитетом од 1.000 туристичких лежаја у пансионима и приватном смештају.

Равниште (општина Брус) у функционалном саставу Брзећа и пункта Запланина биће засновано на домаћинском туризму и пољопривреди, уз интеграцију са Туристичким центром „Копаоник”. Туристичко-сеоско насеље Равниште утврђује се са капацитетом од 400 туристичких лежаја у пансионима и приватном смештају.

Остала сеоска насеља са туристичком функцијом

За остала сеоска насеља утврђују се следећи капацитети са препорученим садржајима смештаја:

- Раковац (општина Рашка) - 200 туристичких лежаја у пансионима и приватном смештају);
- Вележ-Паљевштица (у функционалном саставу Јошаничке Бање, општина Рашка) - 200 туристичких лежаја у пансионима и приватном смештају;
- Марићи (у функционалном саставу Јошаничке Бање, општина Рашка) - 100 туристичких лежаја у пансионима и приватном смештају;
- Кремиће (општина Рашка) - 100 туристичких лежаја у приватном смештају;
- Семетеш (општина Рашка) - 200 туристичких лежаја у приватном смештају;
- Бадањ (општина Рашка) - 100 туристичких лежаја у приватном смештају;
- Тиоце (општина Рашка) - 200 туристичких лежаја у приватном смештају;
- Шипачина (општина Рашка) - 200 туристичких лежаја у пансионима и приватном смештају;
- Рудничко насеље Бело Брдо (општина Лепосавић) - 800 лежаја у пансионима и приватном смештају;
- Гувниште (у функционалном саставу Белог Брда, општина Лепосавић) - 200 туристичких лежаја у приватном смештају;
- Бозољин (општина Брус) - 100 туристичких лежаја у приватном смештају;
- Кнежево (у функционалном саставу Брзећа, општина Брус) - 100 туристичких лежаја у приватном смештају;
- Ливађе - Радманово (у функционалном саставу Брзећа, општина Брус) - 300 туристичких лежаја у пансионима и приватном смештају);
- Паљевштица (општина Брус) - 100 туристичких лежаја у приватном смештају.

Пунктови (без смештаја) ван секундарних туристичких центара и туристичко-сеоских насеља

Ови пунктови са ресторанима или чајданицама и склоништима предвиђени су на значајнијим полазиштима, међустаницама и исходиштима жичара и ски-стаза и биће ближе утврђени одговарајућим документом урбанистичког планирања.

У функцији планинарства и излетништва предвиђени су етно-пунктови испред улаза у Национални парк изнад Јошаничке Бање (са крчмом, продавницом, воденицом, ложиштима, рибњаком, аутокампом за 200 лежаја и кампом шатора за 100 лежаја).

Биланси програма секундарних туристичких центара, туристичко-сеоских насеља и села у функцији туризма окружењу Националног парка, приказани су у табелама (III-5 до III-7).

Табела III-5. Биланс програма секундарних туристичких центара ван Националног парка

Насеља	Број туристичких лежаја	Наслањање на секторе скијалишта	Број запослених
Јошаничка Бања	5.000	8	600
Лисина/Чајетина	7.000	2	520
Брзеће са Гочманцима	10.000	5,6	1.150
Крива Река	2.000	9,10	300
Бело Брдо	3.000	1	450
Укупно	27.000	-	3.020

Табела III-6. Биланс програма туристичких насеља ван Националног парка

Насеља	Број туристичких лежаја	Број запослених
Ђорђевићи	600	60
Црна Глава	1.000	100
Равниште	400	40
Раковац	200	20
Вележ/Паљевштица	200	20
Марићи	100	10
Кремиће	100	5
Семетеш	200	15
Бадањ	100	10
Тиоце	200	15
Шипачина	200	10
Рудничко насеље Бело Брдо	800	40
Гувниште	200	10
Бозољин	100	10
Кнежево	100	5
Ливађе/Радманово	300	20
Паљевштица	100	5
Укупно	4.900	395

Преглед главних планских показатеља туризма на подручју Просторног плана дат је у табелама III-7 и III-8.

Табела III-7. Укупни капацитети по туристичким центрима и насељима (без запослених и сталних становника)

Туристички центри и насеља	Стационарни корисници			Дневни излетници			Укупни једновремени корисници		
	У НП	Ван НП	Укупно	У НП	Ван НП	Укупно	У НП*	Ван НП**	Укупно
Примарни	18.500	-	18.500	6.936	-	6.936	25.436	-	25.436
Секундарни	-	27.000	27.000	-	5.000	5.000	-	27.100	27.100
Насеља	-	4.900	4.900	-	1.000	1.000	-	4.800	4.800
Укупно	18.500	31.900	50.400	6.936	6.000	12.936	25.436	31.900	57.336

*Стационарни у НП +дневни излетници са подручја Плана ван НП и из ширег окружења

**Дневни излетници на простору ван НП из ширег окружења+стационарни на подручју Плана ван НП који нису на дневном излету у НП

Табела III-8. Укупни капацитети на подручју Просторног плана по општинама (без запослених и сталних становника)

Општина	Стационарни корисници			Дневни излетници			Укупни једновремени корисници		
	У НП	ван НП	Укупно	У НП	ван НП	Укупно	У НП*	Ван НП**	Укупно
Рашка	12.500	14.900	27.400	4.615	3.007	7.622	17.115	13.900	31.015
Брус	6.000	13.000	19.000	2.321	2.426	4.747	8.321	13.431	21.752
Лепосавић	-	4.000	4.000	-	569	569	-	4.569	4.569
Укупно	18.500	31.900	50.400	6.936	6.000	12.936	25.436	31.900	57.336

*Стационарни у НП +дневни излетници са подручја Плана ван НП и из ширег окружења

**Дневни излетници на скијалишту ван НП из ширег окружења+стационарни на подручју Плана ван НП који нису на дневном излету у НП

2.2.4. Садржаји туристичке инфраструктуре

Главне садржаје туристичке инфраструктуре на подручју Просторног плана чиниће туристичка понуда у простору (ван центара/комплекса, насеља и пунктова), пре свега алпског скијалишта, а затим нордијског скијалишта и летњих планинарских и излетничких стаза и других летњих садржаја.

Постојеће и планиране жичаре и ски-стазе воде се искључиво ван површина у режиму заштите I и II степена НП (сем у II степену на високом гребену Сувог Рудишта, где су главна постојећа и планирана чворишта скијалишта), односно у целини на површинама у режиму заштите III

степенa Националног парка и на подручја Просторног плана ван НП. Капацитет скијалишта у границама Националног парка потпуно је усклађен са његовим капацитетом у зимској сезони. Систем скијалишта задире у подручје ван граница Националног парка са циљем да, по свом коначном комплетирању, повеже секундарне туристичке центре и значајнија туристичко-сеоска насеља са језгром скијалишта и комплексима Туристичког центра „Копаноник” у Националном парку, како би се растеретили улази у скијалиште на територији Националног парка.

Локације, односно правци пружања и техничке перформансе жичара, алпских и нордијских ски-стаза које су дате у текстуалном делу и графичком приказу Просторног плана, представљају генерално решење, које се не мора сматрати стриктно обавезујућим уколико се, у складу са законом, на појединачним примерима детаљне разраде утврди значајан неповољан утицај на природне вредности и животну средину, који се не може успешно отклонити или компензовати (у складу са проценом утицаја конкретних пројеката). При пројектовању нових жичара и ски-стаза неопходно је поштовати планирани/прописани капацитет Националног парка у зимској сезони, уз усклађивање капацитета жичара са капацитетом ски-стаза, посебно са планираном заменом постојећих застарелих жичара новим, којој треба да претходи изградња планираних ски-стаза.

Алпско скијалиште

На основу валоризације природних и створених услова подручја Просторног плана, алпско скијалиште је конципирано као главни садржај туристичке понуде у простору Копаноника. С обзиром на трајање и квалитет снега, као и на морфометријске услове, највећи део алпског скијалишта налази се у висинској зони планине, односно на подручју Националног парка, а мањи део ван његових граница (уз најмањи део скијалишта ван подручја Просторног плана).

Алпско скијалиште конципирано је као јединствен, повезани систем жичара и ски-стаза, од Ђорђевића, Црне Главе и Криве Реке на северу, до Лисине и Белог Брда на југу, односно од Јошаничке Бање на западу, до Брзећа и Палежа на истоку, на територијама општина Рашка, Брус и Лепосавић. Систем је састављен од десет сектора и то:

1. (југ) – кабинском жичаром Бело Брдо - Суво рудиште од Белог Брда, преко југозападног дела Небеске столице до Панчићевог врха и жичарама од Белог Брда и југозападних падина Панчићевог врха до гребена Панчићев врх - Војетин (граница са АП КиМ); преко гребена Панчићев врх - Војетин овај сектор се спаја са сектором 3, а на Панчићевом врху још са секторима 2, 4. и 7; улази у скијалиште биће у Белом Брду (кабинска жичара и жичаре седежнице); капацитет скијалишта биће 2.683 једновремених скијаша, од тога 113 у Националном парку у општини Рашка и 2.570 ван његових граница у општини Лепосавић;

2. (југозапад) – кабинском жичаром Лисина - Суво рудиште (названом „Треска - викенд насеље” I фаза) и седежним жичарама од Чајетине према гребену Панчићев врх - Треска и из Лисине, Костовца и Сунчане долине према гребену Суво Рудиште - Крст, где се спаја са сектором 7; преко Панчићевог врха, сектор се спаја са секторима 1. и 4; улази у скијалиште биће у Лисини и Чајетини; капацитет скијалишта биће 1.594 једновремених скијаша, од тога 1.560 у Националном парку и 34 ван његових граница на територији општине Рашка;

3. (југоисток) – жичарама од Запланине и Јеловарника (низводно, ван природног резервата) према гребену Војетин - Панчићев врх, где се спаја са сектором 1; преко Панчићевог врха, сектор се спаја са секторима 2, 4. и 7; улази у скијалиште биће у Запланини; капацитет скијалишта биће 1.779 једновремених скијаша, од тога 1.707 у Националном парку и 71 ван његових граница, на територији општине Брус;

4. (исток, Дубока) – жичарама од Дубоке према Панчићевом врху, где се спаја са секторима 3. и 1. и Караман гребену где се спаја са секторима 5. и 7; улази у скијалиште биће у Дубокој; капацитет скијалишта биће 365 једновремених скијаша, све у Националном парку на територији општине Брус;

5. (исток, Бела река) – кабинетским жичарама Бела река - Мали Караман и Суво Рудиште - Мали Караман, преко Струге, Леденица и Кнежевских бара до Караман гребена, где се спаја са секторима 4. и 7, а на Јарму и Четничком гробљу и са сектором 6; улази у скијалиште биће у Белој реци (кабинска жичара) и на Јарму; капацитет скијалишта биће 2.408 једновремених скијаша, од тога 2.377 у Националном парку и 31 ван његових граница на територији општине Брус.

6. (исток, Велика Гобела) – кабинском жичаром Брзеће – Брегови - Сребрнац, преко Брегова (међустаница) до Сребрнца и жичарама из Сребрначке реке до Брегова и локалитета Фарма Сребрнац, од Чистог брда, Рендаре, Сребрнца и Јарма према В. Гобели, где се повезује са секторима 7. и 8; сектор се на Четничком гробљу повезује са сектором 5, на Чистом брду и Рендари са сектором

9. и исходиштем жичаре источно од Рендаре са сектором 10; улази у скијалиште биће у Брзећу (кабинска жичара), на Сребрнцу и Рендари; капацитет скијалишта биће 2.870 једновремених скијаша, од тога 2.560 у Националном парку и 310 ван његових граница, на територији општине Брус;

7. (запад) – жичарама од Сувог Рудишта и Јарма према Панчићевом врху и Караман гребену, где се спаја са секторима 4. и 5, као и према Великој Гобелји где се спаја са секторима 6. и 8; сектор се на гребену Суво рудиште - Крст повезује са сектором 2, а на Панчићевом врху и са секторима 1. и 4; улази у скијалиште биће на Сувом Рудишту, Мариној Води и Јарму; капацитет скијалишта биће 3.097 једновремених скијаша, све у Националном парку на територији општине Рашка;

8. (северозапад) – кабинском жичаром Јошаничка Бања-Кокоровац-Вучак од Јошаничке Бање преко Кокоровца (међустаница) до Вучака и жичарама из Шутановачке реке према Вучаку и Мекој преседли, односно од Ђорђевића према Мекој преседли, Малој Гобелји и Великој Гобелји, где се спаја са секторима 6. и 7.; улази у скијалиште биће у Јошаничкој Бањи, на Кокоровцу (кабинска жичара) и у Ђорђевићима (жичаре седежнице); капацитет скијалишта биће 2.779 једновремених скијаша, од тога 1.941 у Националном парку и 838 ван његових граница, на територији општине Рашка;

9. (север) – жичарама из Шаклманске реке према Рендари и Трештеници, од Црне Главе, Доње планине и Криве Реке према Белим чукама и Трештеници и из Циганске реке до Мале Шиљаче и локалитета јужно од Рендаре; сектор се на Рендари повезује са сектором 6, а на Великој Шиљачи и Маринковцу са сектором 10; улази у скијалиште биће у Шаклману и Кривој Реци (Пршићи); капацитет скијалишта биће 5.571 једновремених скијаша, од тога 4.032 у Националном парку и 1.539 ван његових граница, на територијама општина Рашка и Брус;

10. (североисток) – са терминала могуће електричне железнице из правца Бруса, жичарама из Криве Реке и Мраморске реке према Палежу, као и из Мраморске реке према Маринковцу и Великој Шиљачи, где се спаја са сектором 9; део сектора (северно од Палежа) предвиђен је ван граница Просторног плана; улази у скијалиште биће у Кривој реци (Јанковићи) и на Палежу; капацитет скијалишта биће 1.566 једновремених скијаша, од тога 54 у Националном парку и 1.512 ван његових граница.

Са минималним нормативом од 333 m², на подручју Националног парка предвиђено је максимално укупно 17.806, ван Националног парка 6.905 и на целом подручју Просторног плана 24.712 једновремених скијаша (постојећих и планираних).

Број жичара и капацитети скијалишта су оријентациони/приближни, те нису егзактно обавезујући за детаљније планске документе разраде скијалишта, али су индикативни за укупни капацитет простора мерен бројем једновремених корисника, од значаја за заштиту Националног парка, утврђивање супраструктуре и инфраструктуре и друго.

У случајевима већег оптерећења скијалишта у висинској зони (на подручју Националног парка) дневни излетници ће бити усмерени на улазе у скијалишта ван Националног парка.

У наведеним секторима на подручју Просторног плана предвиђено је укупно 73 жичара, од којих 65 ски лифтова и седежница и 8 кабинских жичара. Од укупног броја жичара дужине 94,98 km, 21 су постојеће дужине 21,8 km и 52 планиране дужине од 73,16 km.

Све кабинске жичаре и жичаре седежнице биће и у функцији летње понуде у простору. Одређени ски-лифтови за зимску вучу скијаша и летњу вучу алпен-ролера биће прилагођени за те функције и лоцирани у склопу туристичких комплекса примарног Туристичког центра.

Показатељи алпског скијалишта на подручју Просторног плана приказани су у табелама III-9 до III-12.

Табела III-9. Показатељи жичара по секторима алпског скијалишта на подручју Просторног плана

Сектори скијалишта	Ски-лифтови и жичаре			Кабинске жичаре		
	Број	Дужина у km	Површина коридора у ha	Број	Дужина у km	Површина коридора у ha
1. (југ)	6	5,42	7,59	1	3,57	6,07
2. (југозапад)	3	3,09	4,66	2	5,70	11,39
3. (југоисток)	4	5,32	7,45	0	0	0
4. (исток, Дубока)	4	4,89	6,85	0	0	0
5. (исток, Б. Река)	6	5,68	7,27	1	3,87	7,74
6. (исток, Гобелја)	8	6,84	9,57	1	4,89	8,31
7. (запад)	12	10,76	14,49	2	2,94	5,88
8. (северозапад)	6	6,74	9,43	1	4,99	8,48
9. (север)	13	16,21	22,69	0	0	0

Сектори скијалишта	Ски-лифтови и жичаре			Кабинске жичаре		
	Број	Дужина у km	Површина коридора у ha	Број	Дужина у km	Површина коридора у ha
10. (североисток)	3	4,07	5,69	0	0	0
Укупно	65	69,02	95,69	8	25,96	47,87

Табела III-10. Показатељи алпских ски-стаза по секторима алског скијалишта на подручју Просторног плана

Сектори скијалишта	Ски-стазе						Једновремени скијаши		
	Дужина у km			Површина у ha			Укупно	У НП	Ван НП
	Укупно	У НП	Ван НП	Укупно	У НП	Ван НП			
1. (југ)	17,87	0,75	17,12	89,33	3,75	85,58	2.683	113	2.570
2. (југозапад)	15,14	14,68	0,46	53,08	51,94	1,14	1.594	1.560	34
3. (југоисток)	11,85	11,37	0,48	59,23	56,85	2,38	1.779	1.707	71
4. (исток, Дубока)	12,59	12,59	0	12,16	12,16	0	365	365	0
5. (исток, Б. Река)	24,37	24,00	0,37	80,19	79,15	1,04	2.408	2.377	31
6. (исток, Гобелја)	19,11	17,05	2,06	95,57	85,26	10,31	2.870	2.560	310
7. (запад)	32,21	32,21	0	103,14	103,14	0	3.097	3.097	0
8. (северозапад)	18,51	12,93	5,58	92,55	64,65	27,90	2.779	1.941	838
9. (север)	37,10	26,86	10,25	185,52	134,28	51,24	5.571	4.032	1.539
10. (североисток)	10,43	0,36	10,07	52,16	1,81	50,35	1566	54	1512
Укупно	199,18	152,80	46,39	822,93	592,99	229,94	24.712	17.806	6.905

Табела III-11. Биланс површина коридора за жичаре и алпске ски-стазе по зонама заштите НП и општинама на подручју Просторног плана

Општина	Жичаре									
	II степен заштите (1)		III степен заштите (2)		Укупно у НП (1+2)		Ван НП (3)		Укупно Просторни план (1+2+3)	
	Д, km	П, ha	Д, km	П, ha	Д, km	П, ha	Д, km	П, ha	Д, km	П, ha
Брус	0,5	0,7	34,4	51,5	34,9	52,2	8,7	12,1	43,6	64,3
Рашка	1,4	2,5	33,5	48,7	34,9	51,2	8,2	15,8	43,1	67,0
Лепосавић	0	0	0	0	0	0	8,3	12,3	8,3	12,3
Укупно	1,9	3,2	67,9	100,2	69,8	103,4	25,2	40,2	95,0	143,6
Општина	Ски-стазе									
	II степен заштите (1)		III степен заштите (2)		Укупно у НП (1+2)		Ван НП (3)		Укупно Просторни план (1+2+3)	
	Д, km	П, ha	Д, km	П, ha	Д, km	П, ha	Д, km	П, ha	Д, km	П, ha
Брус	1,4	6,8	76,9	295,0	78,3	301,8	18,0	89,6	96,3	391,4
Рашка	2,8	9,5	71,7	281,5	74,6	291,1	11,4	55,4	86,7	346,5
Лепосавић	0	0	0	0	0	0	17,0	84,9	17,0	84,9
Укупно	4,2	16,3	148,6	576,5	152,9	592,9	46,4	229,9	199,2	822,8

Табела III-12. Биланс површина просека шуме за жичаре и алпске ски-стазе по зонама заштите НП и општинама на подручју Просторног плана

Општина	Просеке шуме за жичаре			
	Подручје Националног парка			Ван НП, ha
	II степен заштите, ha	III степен заштите, ha	Укупно, ha	
Брус	0,2	29,8	30,0	3,9
Рашка	0	27,6	27,6	8,5
Лепосавић	0	0	0	1,5
Укупно	0,2	57,4	57,6	13,9
Општина	Просеке шуме за алпске ски-стазе			
	Подручје Националног парка			Ван НП, ha
	II степен заштите, ha	III степен заштите, ha	Укупно, ha	
Брус	1,1	115,1	116,2	44,2
Рашка	0	139,1	139,1	18,2
Лепосавић	0	0	0	3,28
Укупно	1,1	254,2	255,3	65,7

У оквиру комплекса „Суво Рудиште” предвиђена је изградња новог сноуборд парка на локалитету Крст у сектору 7 скијалишта, са капацитетом од 46 једновремених сноубордера.

Табела III-13. Нова локација сноуборд парка - површине и просеци кроз шуму

Сектор скијалишта	Површина сноуборд парка у ha				Површине просека кроз шуму у ha			
	Укупно	у Националном парку			ван НП	Укупно	у НП III степен	Ван НП
		Укупно	II степен	III степен				
Сектор 7, лок. Крст	1,53	1,53	0,00	1,53	0,00	1,53	1,53	0,00

Нордијско скијалиште

Према валоризацији терена Копаоника, за нордијско скијање су најпогодније зоне Равног Копаоника и Криворечке равни. На овим просторима и у њиховом окружењу конципирана је мрежа нордијских ски-стаза укупне дужине од око 60 km и површине од око 18 ha, од чега на подручју Националног парка око 20 km и око 6 ha, а на подручју Просторног плана ван граница Националног парка и ширем окружењу око 40 km и око 12 ha. Стазе у оквиру Националног парка предвиђене су у зони са режимом заштите III степена, а мањи део у зони са режимом заштите II степена. За нордијске стазе се претежно користе постојећи шумски и пољски путеви и стазе, односно пашњаци и необрасло шумско земљиште, те се због њих не сече шума, а при уређењу стаза потребне су само минималне интервенције (прелази преко водотока, маркација).

Кроз зону Равног Копаоника (између падина Карамана и Гобелје на истоку, падина Бањског Копаоника и Вучака на северу, Јадовника и клисуре Самоковске реке на западу и падина гребена Суво рудиште - Треска на југу) предвиђени су следећи главни правци нордијских стаза: кроз Барску реку; Доњи Бабин гроб - Рватске бачије - Ибровска раван; Кадијевац - Жиловити лаз; Греда - Хајдучица; Суво рудиште - Јелачића стругара - Јанкове баре - Хајдучица; Јарам - Ибровска раван; Кадијевац - Греда; Кадијевац - Паљевштица и други. Нордијске стазе ове зоне директно су доступне комплексима примарног Туристичког центра „Копаоник” - „Суво Рудиште” и „Јарам”, као и секундарном туристичком центру Лисина - Чајетина.

Кроз зону Криворечке равни (пашњачки простори који се протежу од Сребрнца преко Криве Реке на подручју Просторног плана ван граница Националног парка и Осредаца до Карауле и Жељина ван подручја Просторног плана) предвиђени су следећи главни правци нордијских стаза: кроз Циганску реку; Сребрнац - Рендара - Крива Река; Чисто брдо - Шаклман и друго. Стазе ове зоне непосредно су доступне комплексима примарног Туристичког центра „Копаоник” - „Сребрнац” и „Рендара”, као и секундарном туристичком центру Крива Река и сеоско-туристичком насељу Црна Глава.

У оквиру ових зона, мањим делом у зони III степена заштите Националног парка и већим делом на подручју Просторног плана ван граница Националног парка, формираће се ограничени полигони за моторне санке и мото-ски-сафари.

На нордијским стазама је предвиђена прописна маркација, а даље од туристичких комплекса склоништа од невремена. У оквиру мреже нордијских стаза у зони са режимом III степена заштите Националног парка уредиће се такмичарске стазе за ланглауф и стазе за спортски бијатлон.

Садржаји летње туристичке понуде у простору

Планинарске и излетничке стазе

Планинарске и излетничке стазе на подручју Националног парка предвиђене су највећим делом на трасама нордијских стаза, претежно у зони са режимом заштите III степена, као и у атрактивним пределима зоне са режимом заштите II степена. Намењене су кретању планинара и излетника – пешака, јахача и планинских бициклиста, у функцији рекреације и презентације Националног парка. На стазама ће бити уређена одморишта са ватриштима и склоништима, видиковци и биваци, као и полигони екстремних спортова (алпинизам, слободно пењање, параглајдинг, змајарење и др.).

У циљу интензивирања развоја летње туристичке понуде која знатно заостаје за зимском понудом, на подручју Националног парка уводиће се и други актуелни спортско-рекреативни садржаји под условом да не угрожавају природне вредности. Ови садржаји биће лоцирани претежно у оквиру комплекса Туристичког центра и у њиховом непосредном окружењу.”

У текстуалном делу Просторног плана подручја посебне намене Националног парка Копаоник („Службени гласник РС”, број 89/16), поглавље „III ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ”, подпоглавље „4. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА РАЗВОЈ ПОЈЕДИНИХ ОБЛАСТИ”, одељак „4.4. Инфраструктурни системи”, део „4.4.2. Водоснабдевање и одвођење отпадних вода” у тексту под поднасловом „Мале акумулације и микро водозахвати” додаје се нови став 4. који гласи:

„Поред наведених водоакумулација, планиране су и следеће три нове водоакумулације приказане у табели III-14.

Табела III-14. Нове локације водоакумулација - површине и просеци кроз шуму

Водоакумулације по секторима скијалишта	Површине водакумулација у ha				Површине просека кроз шуму у ha			
	Укупно	У Националном парку			Ван НП	Укупно	У НП III степен	Ван НП
		Укупно	II степен	III степен				
Сектор 2 „Треска”	0,61	0,61	0	0,61	0	0,61	0,61	0
Сектор 2 „Сунчана долина”	0,62	0,62	0	0,62	0	0,62	0,62	0
Свега сектор 2	1,23	1,23	0,00	1,23	0,00	1,23	1,23	0,00
Сектор 7 „Мали Караман”	3,40	3,40	0	3,40	0	1,53	1,53	0
Укупно	4,63	4,63	0,00	4,63	0,00	4,63	4,63	0,00

(6)

У текстуалном делу Просторног плана подручја посебне намене Националног парка Копаоник („Службени гласник РС”, број 89/16), поглавље „IV ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА”, подпоглавље „3. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА ЈАВНОГ СКИЈАЛИШТА И ОСТАЛЕ ТУРИСТИЧКЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ”, одељак „3.1 Правила уређења јавног скијалишта” у ставу 1:

Замењује се у целости текст тачака 6. и 8. новим који гласи:

„6. ширине коридора жичара су: (а) ван шуме - 8,0 m за ски-лифтове, 16,0 m за седежнице и 20,0 m кабинске жичаре, и (б) у просеченој шуми ширина свих коридора је просечно већа за око 50% (12 m за ски-лифтове, 24 m за седежнице и 30 m за кабинске жичаре);

8. капацитет максималних једновремених алпских скијаша обрачунава се на основу капацитета постојећих и планираних алпских ски-стаза, према нормативу од 333 m² стазе по скијашу, из Правилника о минималним техничким условима за уређење, обележавање и одржавање скијалишта („Службени гласник РС”, број 46/2011) за скијаше почетнике; с обзиром да је норматив за средње скијаше 400 m² а за добре скијаше 600 m² и да се обученост скијаша повећава, реални капацитет скијалишта на истој површини ски стаза се постепено смањује;”.

Додаје се нова тачка 10. која гласи:

„10. у оквиру ски стаза, ски путева и жичара се могу извести инсталације потребне за осветљавање ски стаза, систем вештачког оснежавања, видео-надзор ЕЕ каблови са трафостаницама, канализације и слично, а све у функцији јавног скијалишта; све инсталације се изводе у складу са важећим стандардима и техничким нормативима прописаним за конкретну врсту инфраструктуре, у фази израде техничке документације, а у складу са потребама;”.

Задржавају се постојеће тачке 10. и 11. и постају тачке 11. и 12.

(7)

У текстуалном делу Просторног плана подручја посебне намене Националног парка Копаоник („Службени гласник РС”, број 89/16), поглавље „IV ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА”, у подпоглављу „3. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА

ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА ЈАВНОГ СКИЈАЛИШТА И ОСТАЛЕ ТУРИСТИЧКЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ” додају се нови одељци „3.3. Правила уређења за ски стазу „Бела река 3”, КО Брзеће”, „3.4. Правила уређења за линијску инфраструктуру кабинске жичаре типа гондоле „Панчић”, КО Брзеће и КО Копаоник”, „3.5. Правила уређења за линијску инфраструктуру кабинске жичаре типа гондоле „Треска – Викенд насеље”, КО Копаоник”, „3.6. Правила уређења за акумулацију „Мали Караман”, КО Брзеће и КО Копаоник”, „3.7. Правила уређења за ски стазе 1, 2, 3 и 4 на локацији „Дубока 2”, КО Брзеће” и „3.8. Правила уређења за линијску инфраструктуру комбиноване гондоле – жичаре „Војни дом - Мали Караман” и пратећих ски стаза, КО Брзеће и КО Копаоник” који гласе:

„3.3. Правила уређења за ски стазу „Бела река 3”, КО Брзеће

У циљу стварања услова за развој туризма у насељу Брзеће и решавања питања смањења обима друмског саобраћаја на Копаонику, у току 2020. године, изграђена је кабинска жичара – гондола „Брзеће (Бела река) – Мали Караман” на Копаонику, као инвестиција која је реализована у сарадњи Министарства финансија, Министарства трговине, туризма и телекомуникација, ЈП „Скијалишта Србије” и општине Брус. С обзиром на то да је изградњом кабинске жичаре – гондоле повећан капацитет превоза скијаша и да је постојећа ски стаза, у једном делу, врло стрма, а у циљу омогућавања безбедног скијања, неопходно је уређење нове ски стазе „Бела река 3” КО Брзеће, која је предмет детаљне разраде у оквиру предметног просторног плана. Пројекат за ски стазу је Закључком Владе Републике Србије, 05 број 351-1577/2020-1, одређен као пројекат изградње и реконструкције јавне линијске саобраћајне инфраструктуре од посебног значаја за Републику Србију. Планирану локацију уредити у свему у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи и Закона о јавним скијалиштима.

3.3.1. Обухват и опис подручја детаљне разраде

Укупна површина обухвата подручја детаљне разраде КО Брзеће приказана у графичким прилозима у размери 1:1000 износи 5,81 ха. Дужина планиране ски стазе износи 1 km 26 m, означена на цртежу стационажама 0 km – 1+026.095, од постојеће ски стазе „Беле реке 2” до станице кабинске жичаре, где се поново улива у стазу „Бела река 2”.

У обухвату предметног подручја налази се цела катарска парцела 1285/2 и делови катарских парцела 9/15, 1255, 1256, 1275/1, 1275/2, 1276/1, 1278, 1279, 1280, 1281, 1282, 1283/1, 1284/3, 1284/4, 1285/1, 1319/16 и 1900, све КО Брзеће, Општина Брус. У случају неподударности списка парцела са графичким прилогом из документације „Катастарско-топографски план са границом подручја детаљне разраде” Р – 1:1000, важи графички прилог.

Детаљном разрадом је обухваћена површина нове ски стазе, у оквиру новоуспостављених граничних линија, односно ивица ски стазе и шкарпи са заштитном зоном променљиве ширине, део постојеће ски стазе „Бела река 2”, као и парцела на којој се налази двострана међустаница „Струга” (Идејно решење објекта: „Elkoms” д.о.о. - Београд, одговорни пројектант Миодраг Радека, дипл.инж.грађ. и потврђен Урбанистички пројекат за изградњу кабинске жичаре – гондоле „Брзеће (Бела река) – Мали Караман” на Копаонику, општина Брус, бр. 350-01-01217/2020-11 од 22.04.2020. године, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Сектор за просторно планирање и урбанизам).

Положај подручја детаљне разраде на подручју Измена и допуна Просторног плана приказан је на рефералним картама 1-3. планског документа.

Подручје детаљне разраде припада ванграђевинском подручју, односно шумском и пољопривредном земљишту, као и простору јавног скијалишта, налази се у обухвату Националног парка Копаоник, у режиму заштите III степена и у оквиру њега се не налазе заштићена непокретна културна добра. У обухвату нема постојећих водотокова, као ни постојећих инсталација водовода и канализације, а подручје се налази у оквиру уже зоне санитарне заштите (зона II), на основу Елабората о зонама санитарне заштите изворишта „Подкопаоничка врела која припадају источном ободу Копаоника” за водоснабдевање Бруса, Брзеће и осталих насеља која су у склопу Бруског водоводног система („Водотехника” д.о.о. Београд, јануар 2015. године). У источном делу обухваћеног подручја, подручје нове ски стазе се, једним делом, преклапа са трасом некатегорисаног пута (кп.бр. 1900 КО Брзеће).

Са планираном ски стазом се укршта:

- прикључни електроенергетски вод, на релацији од трансформаторске станице ТС 10/0,4 kV „Камариште” до двостране међустанице „Струга”, која је у саставу кабинске жичаре – гондоле (у источном делу подручја);

- оптички кабл, који је у саставу кабинске жичаре – гондоле (у западном делу подручја).

У оквиру предметног подручја не постоје изграђени објекти, осим двостране међустанице „Струга”, која је у саставу кабинске жичаре – гондоле „Брзеће (Бела река) – Мали Караман”.

Постојеће стање приказано је на графичком прилогу број 5. Измена и допуна Просторног плана, Лист 1. „Постојећа намена површина” у размери 1:1000.

3.3.2. Подела на карактеристичне целине и планирана намена простора

Према прописима о класификацији објеката и Идејном решењу планирана је изградња објекта категорије Г, класификационе ознаке 241221 - Забавни паркови, као и др. грађевине на отвореном, укључујући и грађевине на брдским теренима (скијашке стазе и лифтови, седеће жичаре итд.), игралишта за голф, спортска узлетишта, хиподроми, објекти који се претежно користе за водене спортове, опрема на плажама. Простор у граници обухвата детаљне разраде намењен је за изградњу ски стазе. Према Закону о јавним скијалиштима („Службени гласник РС”, број 46/06), ски стаза је уређена и обележена површина скијалишта, намењена за скијање и подучавање скијању, коју опслужује једна или више жичара.

Подручје детаљне разраде подељено је на просторне целине А, Б и В (Табела IV-1а), јавне намене – скијалиште (на грађевинском, пољопривредном и шумском земљишту):

- планирана целина А - део постојеће ски стазе „Бела река 2”, на којој се врши партерно уређење, у циљу омогућавања полазишта планиране ски стазе;

- планирана целина Б – новоформирана парцела ски стазе „Бела река 3”;

- планирана целина В - локација двостране међустанице „Струга”, на којој се врши партерно уређење и завршетак ски стазе „Бела река 3”.

Целине А, Б и В се поклапају са новоформираним јавним парцелама ЈП1, ЈП2 и ЈП3.

Приступ, за потребе одржавања, се обезбеђује са сервисних саобраћајница и шумских путева у оквиру овог сектора јавног скијалишта (к.п. 1900 КО Брзеће, некатегорисани пут у јавној својини, општина Брус).

Табела IV-1а. Подела на карактеристичне целине и јавне парцеле, са планираном наменом површина

Целина	Планирана намена	П (ha)	Катастарске парцеле КО Брзеће	Ознака јавне парцеле
А – део постојеће ски стазе „Бела река 2”	јавно скијалиште (на пољопривредном и шумском земљишту)	0,16	део: 1319/16	ЈП 1
Б – новоформирана парцела ски стазе „Бела река 3”		5,49	делови: 9/15, 1255, 1256, 1275/1, 1275/2, 1276/1, 1278, 1279, 1280, 1281, 1282, 1283/1, 1284/4, 1285/1, 1319/16, 1900	ЈП2
В – локација двостране међустанице „Струга”		0,16	цела: 1285/2, део: 1284/3	ЈП3
Укупно		5,81		

Подела на карактеристичне целине и парцеле приказана је на графичком прилогу број 5. Измена и допуна Просторног плана, Лист 2. „Планирана намена површина” и Лист 3 – „План регулације и нивелације са аналитичко-геодетским елементима за обележавање” у размери 1:1000. У случају неподударности списка парцела са графичким прилогом, важи графички прилог.

3.3.3. Услови за парцелацију

За скијашку стазу не одређује се грађевинско земљиште, а може бити на свим врстама земљишта (грађевинско, пољопривредно и шумско).

Парцелација дата планом у циљу формирања парцела ЈП1, ЈП2 и ЈП3 ски стазе (Табела IV-1а) приказана је на графичком прилогу број 5. Измена и допуна Просторног плана, Лист 3 - „План регулације и нивелације са аналитичко-геодетским елементима за обележавање” у размери 1:1000, који садржи потребне аналитичко-геодетске елементе, односно координате нових граничних тачака.

На основу парцелације дате у Изменама и допунама Просторног плана могуће је директно спровођење локацијским условима и није потребна израда пројеката парцелације и препарцелације. Уколико се у току спровођења планског документа, за обухват одређен детаљном разрадом, укаже потреба за другачијом препарцелацијом, могуће је приступити изради пројеката парцелације и препарцелације (са елаборатом геодетског обележавања).

3.3.4. Урбанистички услови уређења и градње

Планирани објекат изградити, а локацију уредити у свему у складу са одредбама Закона о јавним скијалиштима. Према Закону о планирању и изградњи, ски стаза јесте уређена и обележена површина јавног скијалишта, као уређена јавна површина, која се одређује на основу закона којим се уређују јавна скијалишта. Није дозвољена изградња друге врсте објеката. За уређење важе сви општи услови дати у поглављу 3.1 Правила уређења јавног скијалишта Просторног плана.

У целини В, на ЈПЗ налази се постојећи објекат станице двостране међустанице кабинске жичаре „Струга”, са кућицама за оператере, на коме је дозвољена реконструкција, санација, инвестиционо и текуће (редовно) одржавање, у оквиру габарита и волумена, тј. дефинисане зоне грађења.

Регулација и нивелација терена

Хоризонтална регулација планиране ски стазе обухвата ски стазу и простор шкарпи и дефинисана је регулационом линијом која се поклапа са границом обухвата детаљне разраде. Укупна дужина ски стазе износи око 1.026 m, мерено од почетка предметне ски стазе, који залази у простор постојеће ски стазе „Бела река 2” закључно са позицијом стазе у оквиру парцеле двостране међустанице „Струга”. Дужина планиране ски стазе „Бела река 3”, изузимајући делове који залазе у постојећу ски стазу и парцелу двостране међустанице „Струга” износи око 934 m.

Ширина предметне ски стазе је променљива и креће се од 16 до 50 m.

Подужни нагиб ски стазе је променљив и прати пад терена, колико је то могуће, и то од 6% до 52,98%. Нивелета је прилагођена постојећој конфигурацији, при чему су земљани радови сведени на најмању могућу меру. Попречни нагиб ски стазе „Бела Река 3” је 2-10%, прилагођен је условима локације, на начин да се што више прилагоди постојећој конфигурацији терена, у циљу смањења земљаних радова. За одводњавање прибрежних вода предвиђени су канали ширине 1,0 m у дну, дубине 1,0 m.

Уређење ски стазе

За уређење скијашке стазе примењују се правила и прописи за партерно уређење земљишта, уз обавезну антиерозиону заштиту. У целинама А (ЈП1) и В (ЈП3) планирано је партерно уређење, у циљу омогућавања полазишта планиране ски стазе и укључење на постојећу стазу „Бела река 2”. У целини Б (ЈП2) планирано је уређење трасе новоформиране парцела ски стазе „Бела река 3”.

Ски стаза мора бити довољно широка, прегледна, са одговарајућим нагибом и висинском разликом и припремљена тако да на стази нема рупа, вртача, камених комплекса или других опасних места. На ски стази и заштитној зони ски стазе (простор ширине 1-5 m који се простире уз ски стазу) није дозвољено постављање реклама и натписа који нису везани за коришћење стаза. Опасна места на ски стази (кривине, укрштања стаза, веће стрмине, објекти, места где се изводе радови) морају бити посебно обележена и осигурана оградама за усмерења, заштитним оградама или мрежама, облогама против удараца и сличним средствима заштите, одговарајуће висине. Ски стазе се обележавају (маркирају) према степену тежине, у зависности од својстава подручја, односно површина преко којих се пружа стаза.

Уређење трасе ски стазе обухвата: 1) отварање стаза у непроходним деловима (шуме, стрмине итд.), у складу са природним одликама терена и са еколошким захтевима; 2) елиминисање опасних делова и уских грла на ски стази (уклањања стабала, чупања и вађења пањева и друго); и 3) противерозивно уређење (обухвата и затрављивање). Површина ски стазе мора да буде покривена травом и поравната, без таласастих испупчења, осим површина које су посебно уређене ради успоравања и сигурног заустављања скијаша.

Скијашке стазе у летњем периоду године такође морају да одају слику активне неге, тим пре што су ови терени (услед евентуалног уклањања високе вегетације – шума и др.) склони ерозији. Летње одржавање обухвата нарочито: 1) кошење траве и шиља; 2) додатно сејање траве; 3) текуће чишћење одводних канала и по потреби постављање додатне дренаже; 4) одстрањивање тврдих предмета; 5) контролу инсталација и друге опреме; и 6) отклањање сувишних канала и испупчења на стази.

3.3.5. Инфраструктурне мреже и објекти

Водовод и канализација

На предметној локацији се не налази ниједан објекат водоводне или канализационе мреже који би могао да буде угрожен изградњом планираних објеката.

Електроенергетска мрежа и објекти

У близини, али ван обухвата детаљне разраде налази се постојећа трансформаторска станица ТС 10/0,4 kV „Камариште” из које је положен прикључни електроенергетски вод до двостране међустанице „Струга”, који се укршта са планираном ски стазом. С обзиром на то да тачна позиција овог вода није позната, грађевинске радове у непосредној близини вршити ручно, без употребе механизације и уз предузимање свих потребних мера заштите.

Телекомуникациона мрежа и објекти

Ски стаза „Бела река 3” се укршта и са изведеним оптичким каблом (чија је траса приказана на основу геодетског снимка изведеног стања). Грађевинске радове у непосредној близини постојећих објеката ЕК инфраструктуре вршити искључиво ручним путем без употребе механизације и уз предузимање свих потребних мера заштите (обезбеђење од слегања, пробни ископи и сл).

У оквиру ски стаза се могу извести инсталације потребне за осветљавање ски стаза, систем вештачког оснежавања, видео-надзор и слично, а све у функцији јавног скијалишта. Све инсталације изводити у складу са важећим стандардима и техничким нормативима прописаним за конкретну врсту инфраструктуре, у фази израде техничке документације, а у складу са потребама.

Постојећа и планирана инфраструктура приказана је на графичком прилогу број 5. Измена и допуна Просторног плана, Лист 4. „Синхрон план инфраструктуре”, у размери 1:1000. Позиције инфраструктурних водова дате на ситуацији и карактеристичним пресецима су илустративне и могу се по потреби мењати приликом израде техничке документације, с тим да су минимална растојања и дубине обавезујући.

3.3.6. Смернице за спровођење

Планско решење из дела 3.1. Правила уређења јавног скијалишта и 3.3. Правила уређења за ски стазу „Бела река 3”, КО Брзеће, са графичким прилогом број 5. Измена и допуна Просторног плана (четири листа детаљне разраде у размери 1:1000 - Лист 1. „Постојећа намена површина”, Лист 2. „Планирана намена површина”, Лист 3. „План регулације и нивелације са аналитичко-геодетским елементима за обележавања” и Лист 4. „Синхрон план инфраструктуре”) представљају основ за експропријацију и решавање имовинских односа, као и за директно спровођење овог планског документа локацијским условима. За све планиране интервенције, пре израде техничке документације, неопходно је прибавити услове и сагласности надлежних органа, организација и јавних предузећа у складу са законом.

3.4. Правила уређења за линијску инфраструктуру кабинске жичаре типа гондоле „Панчић”, КО Брзеће и КО Копаоник

Закључком Владе Републике Србије, 05 број 351-2032/2022-1, од 17. марта 2022. године Пројекат извођења радова и активности на заштићеном подручју Националног парка „Копаоник”, а у вези са изградњом и уређењем објеката јавног скијалишта, као и инфраструктурних објеката у функцији јавног скијалишта, одређен је као пројекат од општег интереса и националног значаја и обухвата изградњу линијске инфраструктуре жичара као подсистема јавног транспорта лица – кабинске жичаре типа гондоле „Панчић” са пратећим станицама и излазним платоом, на територији општина Рашка (КО Копаоник) и Брус (КО Брзеће). Планирани објекат изградити, а локацију уредити у свему у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи, Закона о јавним скијалиштима и Закона о жичарама за транспорт лица („Службени гласник РС”, бр. 38/2015, 113 /2013 - др. закон, 31/2019).

3.4.1. Обухват и опис подручја детаљне разраде

Пројекат изградње линијске инфраструктуре жичара као подсистема јавног транспорта лица – кабинске жичаре типа гондоле „Панчић” са пратећим станицама и излазним платоом, на територији општина Рашка и Брус, обухвата следеће катастарске парцеле: 1877/4 КО Брзеће, општина Брус и

1504/104, 1504/87, 1504/89, 1505/1, 1505/3, 1504/84, 3006/3, 1509/7, 1509/5, 1509/1, 94/1, 95, 96 све КО Копаоник, општина Рашка. Гондола „Панчић” (дужине трасе око 1630 m) се налази на месту старе, уклоњене жичаре Центар, са полазном станицом уз државни пут II реда ознаке Па-210, испод Конака, у близини цркве у изградњи и излазном станицом на Панчићевом врху. Увођењем нове гондоле, Викенд насеље и околна места се активирају у систему скијалишта, развија се туризам у овом подручју и растеређује се саобраћај у зони Туристичког центра „Копаоник”. Предметна гондола се налази у режиму III степена заштите, са изузетком кратке деонице при излазној станици, на локацији Панчићев врх, која је у режиму II степена заштите (дужина око 560 m), од 18 стубова гондоле последња 3 стуба (16, 17 и 18) налазе у режиму II степена заштите.

На траси гондоле „Панчић” планирана је полазна (на око 1703 мнв) и излазна станица (на око 1965 мнв) и укупно 11 стубова. Траса наведе гондоле налази унутар обухвата безбедносног појаса, дефинисаног координатама: x1:7484767.936, y1:4793430.262; x2:7485765.393, y2:4792117.676; x3:7485733.546, y3:4792093.474; x4:7484736.088, y4:4793406.060. Положај планиране полазне, излазне станице и стубова, дат је у Табели IV-16. У случају неподударности списка парцела и координата, са графичким прилогом, важи графички прилог.

Табела IV-16. Положај планиране полазне, излазне станице и стубова

Стуб/стан.	Катастарска парцела (део)	Координате зона
полазна станица	1505/1, 1504/104, 1504/87 и 1504/89 КО Копаоник, Рашка	x1: 7484773.596, y1: 4793426.850; x2: 7484815.870, y2: 4793370.406; x3: 7484766.585, y3: 4793332.955; x4: 7484723.919, y4: 4793389.102
Стуб 1	1505/1, 1504/104 и 1504/87 КО Копаоник, Рашка	x1: 7484788.221, y1: 4793387.137 ; x2: 7484800.320, y2: 4793371.214 ; x3: 7484784.398, y3: 4793359.113 ; x4: 7484772.297 , y4:4793375.037
Стуб 2	1505/1 и 1504/87 КО Копаоник, Рашка	x1: 7484792.819, y1: 4793381.086; x2: 7484804.920, y2: 4793365.163; x3: 7484788.996, y3: 4793353.062; x4: 7484776.901, y4: 4793368.978
Стуб 3	1505/1 и 1505/3 КО Копаоник, Рашка	x1: 7484824.205, y1: 4793339.688; x2: 7484836.306, y2: 4793323.764; x3: 7484820.382, y3: 4793311.663; x4: 7484808.296, y4: 4793327.599
Стуб 4	1509/5 и 1509/1 КО Копаоник, Рашка	x1: 7484918.949, y1: 4793215.011; x2: 7484931.050, y2: 4793199.087; x3: 7484915.173, y3: 4793187.021; x4: 7484903.072, y4: 4793202.945
Стуб 5	1509/1 и 94/1 КО Копаоник, Рашка	x1: 7485016.052, y1: 4793087.230; x2: 7485028.200, y2: 4793071.341; x3: 7485012.276, y3: 4793059.241; x4: 7485000.175, y4: 4793075.164
Стуб 6	94/1 КО Копаоник, Рашка	x1: 7485121.194, y1: 4792948.968; x2: 7485133.294, y2: 4792933.044; x3: 7485117.371, y3: 4792920.943; x4: 7485105.270, y4: 4792936.867
Стуб 7	94/1 КО Копаоник, Рашка	x1: 7485267.153, y1: 4792756.798; x2: 7485279.301, y2: 4792740.910; x3: 7485263.377, y3: 4792728.809; x4: 7485251.229, y4: 4792744.697
Стуб 8	95 КО Копаоник, Рашка	x1: 7485418.318, y1: 4792557.876; x2: 7485430.418, y2: 4792541.952; x3: 7485414.495, y3: 4792529.852; x4: 7485402.394, y4: 4792545.775
Стуб 9	95 КО Копаоник, Рашка	x1: 7485547.896, y1: 4792387.457; x2: 7485559.950, y2: 4792371.498; x3: 7485544.073, y3: 4792359.432; x4: 7485531.972, y4: 4792375.356
Стуб 10	95 КО Копаоник, Рашка	x1: 7485665.859, y1: 4792232.129; x2: 7485678.006, y2: 4792216.241; x3: 7485662.082, y3: 4792204.140; x4: 7485649.981, y4: 4792220.064
Стуб 11	95 КО Копаоник, Рашка	x1: 7485735.197, y1: 4792140.981; x2: 7485747.251, y2: 4792125.022; x3: 7485731.374, y3: 4792112.957; x4: 7485719.273, y4: 4792128.881
излазна станица	95 КО Копаоник, Рашка и 1877/4 КО Брзеће, Брус	x1: 7485745.824, y1: 4792147.060; x2: 7485785.800, y2: 4792094.822; x3: 7485750.207, y3: 4792067.774; x4: 7485710.231, y4: 4792120.012

На Панчићевом врху (на око 1968 мнв) налази се заједнички плато за планиране излазне станице гондола „Треска - Викенд насеље” и „Панчић”, на катастарским парцелама 95 КО Копаоник, општина Рашка и 1877/4 КО Брзеће, општина Брус, унутар обухвата дефинисаног координатама:

- x1:7485768.002, y1:4792122.642;
- x2:7485788.623, y2:4792112.859;
- x3:7485801.121, y3:4792097.853;
- x4:7485773.332, y4:4792065.749;
- x5:7485725.453, y5:4792054.380;
- x6:7485684.272, y6:4792066.753;
- x7:7485696.712, y7:4792085.028;
- x8:7485697.907, y8:4792103.525;
- x9:7485734.632, y9:4792119.185;
- x10:7485758.579, y10:4792115.482.

3.4.2. Планирана намена простора

Подручје детаљне разраде јавне намене – скијалиште (на грађевинском, пољопривредном и шумском земљишту) обухвата простор коридора гондоле унутар заштитног појаса са пратећим платом, дефинисано аналитички на свим графичким прилозима.

Према прописима о класификацији објеката планирана је изградња објекта категорије Г, класификационе ознаке 241221. Према Закону о јавним скијалиштима и Закону о жичарама за транспорт лица, жичара је средство висинског превоза са посебним саобраћајно-техничким особинама (жичара и успињача) намењено за превоз скијаша на стазу или са стазе; полазна станица жичаре је место са кога корисници жичаре отпочињу вожњу; излазна станица жичаре је простор који обухвата плато за искрцавање са окретном станицом или повратном ужетњачом. Инфраструктура жичаре обухвата трасу жичаре са компонентама (грађевинским, машинским, електротехничким, саобраћајно-управљачким, сигнално-сигурносним и другим функционалним деловима и опремом), погоном жичаре, станицама, приступним површинама, платформама и објектима уз трасу који су у функцији жичаре, а налазе се на земљишту, у сигурносном и заштитном појасу жичаре. Станица је део инфраструктуре, која садржи зграде са техничком опремом, подручја укрцаја или искрцаја или платформе и било које подручје за прихват и склониште лица.

Безбедносни појас жичаре је простор изнад, испод или поред жичаре, и то са обе стране у односу на осу жичаре, у ширини која одговара максималном отклону делова жичаре са обе стране у односу на осу жичаре, а према техничко-технолошким карактеристикама одређене жичаре и износи макс. 20 m мерено од осе, тј. 40 m укупно.

Заштитни појас жичаре је простор изнад, испод или поред жичаре, и то са обе стране у односу на осу жичаре, почев од границе безбедносног појаса жичаре па до појаса од 50 m са обе стране у односу на осу жичаре, односно 100 m укупно. На позицији излазне станице планирани коридор, тј. заштитни појас гондоле „Панчић” се преклапа са коридором трасе гондоле „Треска – Викенд насеље” и формира се заједнички плато.

Приступ, за потребе одржавања, се обезбеђује са сервисних саобраћајница и шумских путева у оквиру овог сектора јавног скијалишта.

3.4.3. Услови за парцелацију

За постављање, односно изградњу линијске инфраструктуре кабинске жичаре типа гондоле не примењују се одредбе о формирању грађевинске парцеле прописане Законом о планирању и изградњи. У овом случају, грађевинску парцелу представља земљишни појас дела катастарских парцела кроз које се простире коридор дефинисан као безбедносни појас и појединачних парцела на којима се налазе станице и стубови. Према члану 69. овог закона, линијски инфраструктурни објекат висинског превоза, се сматра повласним добром у односу на земљиште преко којег прелази. Земљишни појас преко кога се простире надземни део коридора и површине за постављање станица и стубова одређени су регулационом линијом која се поклапа за безбедносним појасом, мерено 20 m од осе трасе и аналитичким елементима за геодетско обележавање површина стубних места и станица. У случају неслагања табеларних података и графичког приказа меродавна је ситуација у графичком прилогу. У зависности од избора врсте опреме коначна површина заузећа појединачног стубног места или станице може бити и мања од плански дефинисаног, тј. положај се може померити у оквиру задате осе и безбедносног појаса.

3.4.4. Урбанистички услови уређења и градње

У безбедносном појасу гондоле забрањена је изградња објеката који нису у функцији гондоле, као и извођење других радова, супротно закону, техничким и другим прописима. Забрањено је предузимање радова или других радњи у безбедносном појасу гондоле без претходног добијања сагласности управљача гондолом, у случају планиране изградње и решавања имовинско-правних односа, као у случајевима радова на постојећим објектима. Сађење дрвећа и другог растиња није дозвољено у безбедносном појасу гондоле, с тим да је власник непокретности и ималац других права на непокретности дужан да уредно и редовно одржава непокретност тако да безбедност и функционалност гондоле не буду угрожене.

У заштитном појасу гондоле забрањено је предузимање радова или других радњи ван безбедносног појаса гондоле, а до границе заштитног појаса без претходне сагласности управљача гондолом.

3.4.5. Инфраструктурне мреже и објекти

Водовод и канализација

На предметној локацији се не налази ниједан објекат водоводне или канализационе мреже који би могао да буде угрожен изградњом планираних објеката.

Електроенергетска мрежа и објекти

У близини, али ван обухвата детаљне разраде налазе се постојеће трансформаторске станице ТС 10/0,4 kV „Нова успињача” и „Долина спортова”. У обухвату је планирана нова ТС 10/0,4 kV „Крст 2”. Снабдевање електроенергијом дефинисаће се кроз израду техничке документације. Грађевинске радове у непосредној близини постојећих водова вршити ручно, без употребе механизације и уз предузимање свих потребних мера заштите.

Телекомуникациона мрежа и објекти

На предметној локацији се не налази ниједан објекат телекомуникационе мреже који би могао да буде угрожен изградњом планираних објеката.

У оквиру коридора гондоле могу се извести инсталације потребне за осветљавање ски стаза, систем вештачког оснежавања, видео-надзор и слично, а све у функцији јавног скијалишта. Све инсталације изводи у складу са важећим стандардима и техничким нормативима прописаним за конкретну врсту инфраструктуре, у фази израде техничке документације, а у складу са потребама.

Постојећа и планирана инфраструктура приказана је на листу 4. „Синхрон план инфраструктуре”, у размери 1:1000. Дате позиције инфраструктурних водова су илустративне и могу се по потреби мењати приликом израде техничке документације, с тим да су минимална растојања и дубине обавезујући. Кроз даљу техничку разраду прибавити одговарајуће услове и сагласности имаоца јавних овлашћења.

3.4.6. Смернице за спровођење

Планско решење из дела 3.1. Правила уређења јавног скијалишта и 3.4. Правила уређења за линијску инфраструктуру кабинске жичаре типа гондоле „Панчић”, КО Брзеће и КО Копаоник, са графичким прилогом број 6. Измена и допуна Просторног плана (четири листа детаљне разраде у размери 1:1000 - Лист 1. „Постојећа намена површина”, Лист 2. „Планирана намена површина”, Лист 3. „План регулације и нивелације са аналитичко-геодетским елементима за обележавање” и Лист 4. „Синхрон план инфраструктуре”) представљају основ за директно спровођење овог планског документа локацијским условима.

За све планиране интервенције, пре израде техничке документације, неопходно је прибавити услове и сагласности надлежних органа, организација и јавних предузећа у складу са законом. У даљој фази пројектовања, за сваки планирани објекат неопходно је урадити детаљна геолошка истраживања у складу са Законом о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС”, број 101/15).

3.5. Правила уређења за линијску инфраструктуру кабинске жичаре типа гондоле „Треска – Викенд насеље”, КО Копаоник

Закључком Владе Републике Србије, 05 број 351-2032/2022-1, од 17. марта 2022. године Пројекат извођења радова и активности на заштићеном подручју Националног парка „Копаоник”, а у вези са изградњом и уређењем објеката јавног скијалишта, као и инфраструктурних објеката у функцији јавног скијалишта, одређен је као пројекат од општег интереса и националног значаја и обухвата изградњу линијске инфраструктуре жичара као подсистема јавног транспорта лица – кабинске жичаре типа гондоле „Треска – Викенд насеље” са станицама гондоле и пратећим садржајима, укључујући ресторан у зони платоа излазне станице гондоле, на територији општине Рашка (КО Копаоник). Планирани објекат изградити, а локацију уредити у свему у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи, Закона о јавним скијалиштима и Закона о жичарама за транспорт лица.

3.5.1. Обухват и опис подручја детаљне разраде

Пројекат изградње линијске инфраструктуре жичара као подсистема јавног транспорта лица – кабинске жичаре типа гондоле „Треска – Викенд насеље” са пратећим ски-стазама, станицама и пратећим садржајима станица, на територији општине Рашка, обухвата следеће катастарске парцеле 95, 97, 98, 107, 108/1, 109, 1524/1, 2457/1, 66, 72 и 70 КО Копаоник.

Гондола „Треска - Викенд насеље” планирана је за извођење у две фазе. Предмет ове детаљне анализе је прва фаза, укупне дужине око 2630 m, са полазном, излазном и међустаницом, чија се траса налази унутар обухвата безбедносног појаса, дефинисаног координатама: x1:7483087.302, y1:4792446.867; x2:7484194.250, y2:4792372.567; x3:7485732.891, y3: 4792104.907; x4:7485726.035, y4:4792065.499; x5:7484189.470, y5:4792332.797 и x6:7483084.623, y6:4792406.957.

На траси гондоле „Треска - Викенд насеље” планирана је полазна станица (на око 1703 мнв) у Викенд насељу, изнад регионалног пута Копаоник – Рашка, двострана међустаница на средини падине на локацији Треска (на око 1632 мнв), излазна станица на Панчићевом врху (на око 1968 мнв) која излази на плато на Панчићевом врху, који дели са планираном гондолом „Панчић” и укупно 18 стубова. Положај планиране полазне, двостране међустанице, излазне станице и стубова, дат је у Табели IV-1в. У случају непоударности списка парцела и координата, са графичким прилогом, важи графички прилог.

Табела IV-1в. Положај планиране полазне, међустанице, излазне станице и стубова

Стуб/станица	Катастарска парцела (део)	Координате зона
полазна станица	66 и 70 КО Копаоник, Рашка	x1:7483076.623, y1:4792455.430; x2:7483173.811, y2:4792449.006; x3:7483169.496, y3:4792383.728; x4:7483072.308, y4:4792390.152.
Стуб 1 и 2	66 КО Копаоник, Рашка	x1:7483116.855, y1:4792434.861; x2:7483147.885, y2:4792432.778; x3:7483146.545, y3:4792412.823; x4:7483115.516, y4:4792414.906
Стуб 3	66 и 70 КО Копаоник, Рашка	x1:7483193.019, y1:4792429.749; x2:7483212.974, y2:4792428.409; x3:7483211.635, y3:4792408.454; x4:7483191.679, y4:4792409.794
Стуб 4	66 КО Копаоник, Рашка	x1:7483378.137, y1:4792417.323; x2:7483398.092, y2:4792415.984; x3:7483396.752, y3:4792396.029; x4:7483376.797, y4:4792397.368
Стуб 5	1524/1 КО Копаоник, Рашка	x1:7483623.335, y1:4792400.865; x2:7483643.290, y2:4792399.526; x3:7483641.951, y3:4792379.571; x4:7483621.996, y4:4792380.910
Стуб 6	1524/1 КО Копаоник, Рашка	x1:7483696.151, y1:4792395.978; x2:7483716.106, y2:4792394.638; x3:7483714.767, y3:4792374.683; x4:7483694.812, y4:4792376.022
Стуб 7	108/1 КО Копаоник, Рашка	x1:7484061.988, y1:4792371.422; x2:7484081.943, y2:4792370.082; x3:7484080.604, y3:4792350.127; x4:7484060.649, y4:4792351.467
Стуб 8	108/1 КО Копаоник, Рашка	x1:7484153.232, y1:4792365.297; x2:7484173.187, y2:4792363.958; x3:7484171.847, y3:4792344.003; x4:7484151.892, y4:4792345.342
двострана међустаница	108/1 КО Копаоник, Рашка	x1:7484156.801, y1:4792379.080; x2:7484194.588, y2:4792376.543; x3:7484231.799, y3:4792370.891; x4:7484224.584, y4:4792323.386; x5:7484189.246, y5:4792328.753; x6:7484153.583, y6:4792331.148
Стуб 9, 10 и 11	108/1 КО Копаоник, Рашка	x1:7484210.587, y1:4792359.624; x2:7484245.879, y2:4792353.213; x3:7484242.356, y3:4792333.526; x4:7484207.063, y4:4792339.937
Стуб 12	108/1 и 109 КО Копаоник, Рашка	x1:7484300.022, y1:4792344.066; x2:7484319.709, y2:4792340.542; x3:7484316.185, y3:4792320.855; x4:7484296.498, y4:4792324.379
Стуб 13	108/1 КО Копаоник, Рашка	x1:7484484.881, y1:4792311.908; x2:7484504.569, y2:4792308.384; x3:7484501.045, y3:4792288.697; x4:7484481.358, y4:4792292.221
Стуб 14	109 КО Копаоник, Рашка	x1:7484791.602, y1:4792258.551; x2:7484811.290, y2:4792255.028; x3:7484807.766, y3:4792235.340; x4:7484788.079, y4:4792238.864
Стуб 15	108/1 КО Копаоник, Рашка	x1:7485032.483, y1:4792216.648; x2:7485052.170, y2:4792213.124; x3:7485048.646, y3:4792193.437; x4:7485028.959, y4:4792196.961
Стуб 16	95 КО Копаоник, Рашка	x1:7485276.344, y1:4792174.185; x2:7485296.031, y2:4792170.662; x3:7485292.507, y3:4792150.975; x4:7485272.820, y4:4792154.498
Стуб 17	95 КО Копаоник, Рашка	x1:7485512.345, y1:4792133.172; x2:7485532.032, y2:4792129.648; x3:7485528.508, y3:4792109.961; x4:7485508.821, y4: 4792113.485
Стуб 18	95 КО Копаоник, Рашка	x1:7485670.588, y1:4792105.644; x2:7485690.275, y2:4792102.120; x3:7485686.752, y3:4792082.433; x4:7485667.065, y4:4792085.957
излазна станица	95 КО Копаоник, Рашка	x1:7485676.120, y1:4792119.892; x2:7485740.373, y2:4792108.392; x3:7485731.564, y3:4792059.174; x4:7485667.311, y4:4792070.675.

У непосредној близини полазне станице гондоле „Треска - Викенд насеље”, у III степену режима заштите на катастарским парцелама 66, 69 и 2457/1 КО Копаоник, Општина Рашка, планиран

је паркинг са око 70 паркинг места са приступном саобраћајницом и прикључком на постојећи регионални пут Рудница - Копаоник.

На Панчићевом врху (на око 1968 мнв) налази се заједнички плато за планиране излазне станице гондола „Треска - Викенд насеље” и „Панчић”, на катастарским парцелама 95 КО Копаоник, општина Рашка и 1877/4 КО Брзеће, општина Брус, унутар обухвата дефинисаног координатама:

- x1:7485768.002, y1:4792122.642;
- x2:7485788.623, y2:4792112.859;
- x3:7485801.121, y3:4792097.853;
- x4:7485773.332, y4:4792065.749;
- x5:7485725.453, y5:4792054.380;
- x6:7485684.272, y6:4792066.753;
- x7:7485696.712, y7:4792085.028;
- x8:7485697.907, y8:4792103.525;
- x9:7485734.632, y9:4792119.185;
- x10:7485758.579, y10:4792115.482.

У непосредној близини излазне станице гондоле „Треска – Викенд насеље“, у II степену режима заштите на катастарској парцели 95 КО Копаоник, Општина Рашка, планирана је изградња ресторана у функцији обе гондоле које деле плато. Објекат је унутар обухвата дефинисаног координатама:

- x1:7485676.396, y1:4792074.182;
- x2:7485695.451, y2:4792087.865;
- x3:7485738.664, y3:4792087.868;
- x4:7485740.820, y4:4792047.531;
- x5:7485731.154, y5:4792044.539;
- x6:7485728.564, y6:4792042.683;
- x7:7485722.840, y7:4792031.831;
- x8:7485678.272, y8:4792038.565;
- x9:7485671.987, y9:4792047.318.

3.5.2. Планирана намена простора

Подручје детаљне разраде јавне намене – скијалиште (на грађевинском, пољопривредном и шумском земљишту) обухвата простор коридора гондоле унутар заштитног појаса са пратећим паркингом, платом и рестораном, дефинисано аналитички на свим графичким прилозима.

Према прописима о класификацији објеката планирана је изградња објекта категорије Г, класификационе ознаке 241221. Према Закону о јавним скијалиштима и Закону о жичарама за транспорт лица, жичара је средство висинског превоза са посебним саобраћајно-техничким особинама (жичара и успињача) намењено за превоз скијаша на стазу или са стазе; полазна станица жичаре је место са кога корисници жичаре отпочињу вожњу; излазна станица жичаре је простор који обухвата плато за искрцавање са окретном станицом или повратном ужетњачом. Инфраструктура жичаре обухвата трасу жичаре са компонентама (грађевинским, машинским, електротехничким, саобраћајно-управљачким, сигнално-сигурносним и другим функционалним деловима и опремом), погоном жичаре, станицама, приступним површинама, платформама и објектима уз трасу који су у функцији жичаре, а налазе се на земљишту, у сигурносном и заштитном појасу жичаре. Станица је део инфраструктуре, која садржи зграде са техничком опремом, подручја укрцаја или искрцаја или платформе и било које подручје за прихват и склониште лица.

Безбедносни појас жичаре је простор изнад, испод или поред жичаре, и то са обе стране у односу на осу жичаре, у ширини која одговара максималном отклону делова жичаре са обе стране у односу на осу жичаре, а према техничко-технолошким карактеристикама одређене жичаре и износи макс. 20 m мерено од осе, тј. 40 m укупно. Заштитни појас жичаре је простор изнад, испод или поред жичаре, и то са обе стране у односу на осу жичаре, почев од границе безбедносног појаса жичаре па до појаса од 50 m са обе стране у односу на осу жичаре, односно 100 m укупно. На позицији излазне станице планирани коридор, тј. заштитни појас гондоле „Треска – Викенд насеље” се преклапа са коридором трасе гондоле „Панчић” и формира се заједнички плато.

Приступ, за потребе одржавања, се обезбеђује са сервисних саобраћајница и шумских путева у оквиру овог сектора јавног скијалишта.

3.5.3. Услови за парцелацију

За постављање, односно изградњу линијске инфраструктуре кабинске жичаре типа гондоле не примењују се одредбе о формирању грађевинске парцеле прописане Законом о планирању и изградњи. У овом случају, грађевинску парцелу представља земљишни појас дела катастарских парцела кроз које се простире коридор дефинисан као безбедносни појас и појединачних парцела на којима се налазе станице и стубови. Према члану 69. овог закона, линијски инфраструктурни објекат висинског превоза, се сматра повласним добром у односу на земљиште преко којег прелази. Земљишни појас преко кога се простире надземни део коридора и површине за постављање станица и стубова одређени су регулационом линијом која се поклапа за безбедносним појасом, мерено 20 m од осе трасе и аналитичким елементима за геодетско обележавање површина стубних места и станица. У случају неслагања табеларних података и графичког приказа меродавна је ситуација у графичком прилогу. У зависности од избора врсте опреме коначна површина заузећа појединачног стубног места или станице може бити и мања од плански дефинисаног, тј. положај се може померити у оквиру задате осе и безбедносног појаса.

3.5.4. Урбанистички услови уређења и градње

У безбедносном појасу гондоле забрањена је изградња објеката који нису у функцији гондоле, као и извођење других радова, супротно закону, техничким и другим прописима. Забрањено је предузимање радова или других радњи у безбедносном појасу гондоле без претходног добијања сагласности управљача гондолом, у случају планиране изградње и решавања имовинско-правних односа, као и у случајевима радова на постојећим објектима. Сађење дрвећа и другог растиња није дозвољено у безбедносном појасу гондоле, с тим да је власник непокретности и ималац других права на непокретности дужан да уредно и редовно одржава непокретност тако да безбедност и функционалност гондоле не буду угрожене. Положај планиране полазне, двостране међустанице, излазне станице и стубова, дефинисан је аналитички.

У заштитном појасу гондоле забрањено је предузимање радова или других радњи ван безбедносног појаса гондоле, а до границе заштитног појаса без претходне сагласности управљача гондолом.

Ситуациони план планираног паркинг простора у оквиру обухвата детаљне разраде приказан је у графичким прилозима. Нивелационо решење саобраћајних површина паркинга дефинисаће се кроз техничку документацију на основу постојећих нивелационих односа, уклапања планираних и постојећих делова приступних саобраћајница и техничким решењима везаним за геотехничке услове терена. Применити асфалтно бетонски коловозни застор саобраћајница и димензионисати конструкцију за средње тешко саобраћајно оптерећење. Решити одводњавање кроз израду техничке документације. Димензије паркинг места планирати 2,5x5 m за путничка возила и 4x13 m за аутобусе.

Планирана спратност објекта ресторана је Су+П+Г, површине основе приземља око 460 m² и отворене терасе око 180 m², тј. укупно 640 m² у габариту приземља. Галерија се формира у оквиру конфигурације крова. На одговарајућем графичком прилогу координатама је дефинисана зона грађења (површина заузећа) у оквиру које се поставља објекат ресторана.

3.5.5. Инфраструктурне мреже и објекти

Водовод и канализација

На предметној локацији се не налази ниједан објекат водоводне или канализационе мреже који би могао да буде угрожен изградњом планираних објеката. Снабдевање водом и одводњавање отпадних вода из објекта ресторана дефинисаће се кроз израду техничке документације.

Електроенергетска мрежа и објекти

У близини, али ван обухвата детаљне разраде налази се постојећа трансформаторска станица ТС 10/0,4 kV „Врх жичара”. Коридор гондоле пресеца постојећу трасу далековода. Снабдевање електроенергијом, сва укрштања и евентуална измештања инсталација дефинисаће се кроз израду техничке документације. Грађевинске радове у непосредној близини постојећих водова вршити ручно, без употребе механизације и уз предузимање свих потребних мера заштите.

Телекомуникациона мрежа и објекти

На предметној локацији се не налази ниједан објекат телекомуникационе мреже који би могао да буде угрожен изградњом планираних објеката.

У оквиру коридора гондоле могу се извести инсталације потребне за осветљавање ски стаза, систем вештачког оснежавања, видео-надзор и слично, а све у функцији јавног скијалишта. Све инсталације изводити у складу са важећим стандардима и техничким нормативима прописаним за конкретну врсту инфраструктуре, у фази израде техничке документације, а у складу са потребама.

Постојећа и планирана инфраструктура приказана је на листу 4. „Синхрон план инфраструктуре”, у размери 1:1000. Дате позиције инфраструктурних водова су илустративне и могу се по потреби мењати приликом израде техничке документације, с тим да су минимална растојања и дубине обавезујући. Кроз даљу техничку разраду прибавити одговарајуће услове и сагласности имаоца јавних овлашћења.

3.5.6. Смернице за спровођење

Планско решење из дела 3.1. Правила уређења јавног скијалишта и 3.5. Правила уређења за линијску инфраструктуру кабинске жичаре типа гондоле „Треска – Викенд насеље”, КО Копаоник, са графичким прилогом број 7. Измена и допуна Просторног плана (четири листа детаљне разраде у размери 1:1000 - Лист 1. „Постојећа намена површина”, Лист 2. „Планирана намена површина”, Лист 3. „План регулације и нивелације са аналитичко-геодетским елементима за обележавање” и Лист 4. „Синхрон план инфраструктуре”) представљају основ за директно спровођење овог планског документа локацијским условима.

За све планиране интервенције, пре израде техничке документације, неопходно је прибавити услове и сагласности надлежних органа, организација и јавних предузећа у складу са законом. У даљој фази пројектовања, за сваки планирани објекат неопходно је урадити детаљна геолошка истраживања у складу са Законом о рударству и геолошким истраживањима.

3.6. Правила уређења за акумулацију „Мали Караман”, КО Брзеће и КО Копаоник

3.6.1. Обухват и опис подручја детаљне разраде

Акумулација „Мали Караман” (А), планирана је на територији општине Брус, на парцели бр. 1319/16 КО Брзеће и општине Рашка, на парцели бр. 89 КО Копаоник, за потребе оснежавања скијалишта, површине око 4,4 ha. Обухват је одређен на основу простора потребног за изградњу и функционисање објекта акумулације. У случају неподударности списка парцела са графичким прилогом из документације „Катастарско-топографски план са границом подручја детаљне разраде” Р – 1:1000, важи графички прилог. Положај подручја детаљне разраде приказан је на рефералним картама 1-3. Просторног плана.

Подручје детаљне разраде припада ванграђевинском подручју, односно шумском и пољопривредном земљишту, као и простору јавног скијалишта, а налази се у обухвату Националног парка Копаоник, у режиму заштите III степена и у оквиру њега се не налазе заштићена непокретна културна добра. У обухвату нема постојећих водотокова, као ни постојећих инсталација водовода и канализације. Подручје детаљне разраде се налази у оквиру уже зоне санитарне заштите (зона II).

3.6.2. Планирана намена простора

Подручје детаљне разраде јавне намене – скијалиште (на пољопривредном и шумском земљишту) обухвата простор акумулације за потребе оснежавања (А).

Приступ за потребе одржавања обезбеђује се са шумских путева у оквиру овог сектора јавног скијалишта.

3.6.3. Услови за парцелацију

За акумулацију (А) која је у функцији оснежавања оближњих ски стаза не одређује се грађевинско земљиште, а може бити на свим врстама земљишта (пољопривредно и шумско).

На графичком прилогу број 8. Измена и допуна Просторног плана, Лист 3. „План регулације и нивелације са аналитичко-геодетским елементима за обележавање” у размери 1:1000, дати су потребни аналитичко-геодетски елементи, односно координате нових граничних тачака.

На основу ове детаљне разраде не приступа се изради пројеката парцелације и препарцелације.

3.6.4. Урбанистички услови уређења и градње

Критеријуми за димензионисање акумулације су следећи:

- корисна запремина акумулације $\sim 115.000 \text{ m}^3$,
- кота нормалног и максималног успора акумулације не угрожава околне објекте,
- приступ објекту обезбеђен је са свих страна и увек се може вршити обилазак и праћење експлоатације објекта,
- не угрожава природни амбијент и уклапа се у природно окружење,
- има вишенаменски карактер, тј. користи се у летњем периоду као акумулација воде за гашење пожара и сл.

На основу морфолошких и инжењерско геолошких карактеристика глиновитих и кречњачких партија које су заступљене на овој локацији, планирано је ископавање са циљем да се добије материјал за уградњу у тело бране и да се повећа запремина акумулационог простора. Ископ вршити у дну, у косинама у нагибу 1:1.5, да се прошири простор акумулације и формира нагиб ка захватној цеви.

Карактеристичне коте акумулације су:

- Ккб = 1904,50 mm – кота круне преграде,
- КНУ = 1903,30 mm – кота нормалног успора воде,
- КМУ = 1903,50 mm – кота максималног успора воде,
- КДА = 1895,50 mm – кота дна акумулације.

Полазећи од квалитета расположивог глинеог материјала, локацију објекта на планини, кратку грађевинску сезону, предлаже се заптивање акумулације геомембраном отпорном на атмосферске утицаје (температурне осцилације од -30°C до $+50^{\circ}\text{C}$), која се полаже на слој геотекстила, преко подлоге коју је неопходно претходно припремити тако да не садржи оштро камење, хумус и органске примесе. Испод геомембране може се поставити дренажа.

Кота круне бране планирана је на 1904,50 mm, за 1,2 m више од коте нормалног успора, односно за 1,0 m од коте максималног успора. Са локалног пута може се директно приступити круни бране, а преко круне бране предвиђено је да се може прелазити возилима.

Брана је трапезног попречног пресека, ширине круне од 4,0 m, нагиба узводне косине 1:2. Низводна косина је нагиба 1:1,5, односно где је брана виша од 4,5 m, предвиђена је берма (насип) ширине 1,5 m са низводне стране. Испод берме је нагиб низводне косине 1:2.

За заштиту бране од преливања, предвиђена је изградња сигурносног прелива. Како акумулација нема сопствени слив, сигурносни прелив само прихвата воду палу на површину акумулације на коти нормалног успора 1903,30 mm.

Димензије планиране акумулације износе:

- дужина акумулације је око $L = 277 \text{ m}$ са насипима,
- ширина акумулације је око $B = 112 \text{ m}$ са насипима,
- дужина дна акумулације је око $L_{\text{дна}} = 220 \text{ m}$,
- ширина дна акумулације је око $B_{\text{дна}} = 51 \text{ m}$,
- површина заузећа простора за комплетан објекат под водом и насипима је $A = 28.500 \text{ m}^2$,
- максимална дубина акумулације је око $H = 9 \text{ m}$,
- запремина акумулационог простора је око $V = 116.500 \text{ m}^3$.

Објекат је оивичен теменима Т1 до Т4 са својим координатама у геореференираном координатном систему:

Т1 – 7486444,0584; 4793719,6231;

Т2 – 7486512, 9548; 4793723,9026;

Т3 – 7486436,5895; 4793960,6758;

Т4 – 7486503,6010; 4793962,4342.

3.6.5. Инфраструктурне мреже и објекти

Водовод и канализација

На предметној локацији се не налази ниједан објекат водоводне или канализационе мреже који би могао да буде угрожен планираном изградњом. Снабдевање водом обезбедити препумпавањем преко постојећих црпних станица и захвата воде на Црвеним Барама и Дубокој.

Електроенергетска мрежа и објекти

Снабдевање електроенергијом, сва укрштања и евентуална измештања инсталација дефинисаће се кроз израду техничке документације. Грађевинске радове у непосредној близини постојећих водова вршити ручно, без употребе механизације и уз предузимање свих потребних мера заштите.

Телекомуникациона мрежа и објекти

На предметној локацији се не налази ниједан објекат телекомуникационе мреже који би могао да буде угрожен планираном изградњом. Грађевинске радове у непосредној близини постојећих објеката ТК инфраструктуре вршити искључиво ручним путем без употребе механизације и уз предузимање свих потребних мера заштите (обезбеђење од слегања, пробни ископи и сл).

Све инсталације изводити у складу са важећим стандардима и техничким нормативима прописаним за конкретну врсту инфраструктуре, у фази израде техничке документације, а у складу са потребама. Постојећа и планирана инфраструктура приказана је на листу 4. „Синхрон план инфраструктуре”, у размери 1:1000. Дате позиције инфраструктурних водова су илустративне и могу се по потреби мењати приликом израде техничке документације, с тим да су минимална растојања и дубине обавезујући. Кроз даљу техничку разраду прибавити одговарајуће услове и сагласности имаоца јавних овлашћења.

3.6.6. Смернице за спровођење

Планско решење из дела 3.1. Правила уређења јавног скијалишта и 3.6. Правила уређења за акумулацију „Мали Караман”, КО Брзеће и КО Копаник, са графичким прилогом број 8. Измена и допуна Просторног плана (четири листа детаљне разраде Лист 1. „Постојећа намена површина”, Лист 2. „Планирана намена површина”, Лист 3. „План регулације и нивелације са аналитичко-геодетским елементима за обележавања” и Лист 4. „Синхрон план инфраструктуре” у размери 1:1000) представљају основ за директно спровођење овог планског документа локацијским условима.

За све планиране интервенције, пре израде техничке документације, неопходно је прибавити услове и сагласности надлежних органа, организација и јавних предузећа у складу са законом. У даљој фази пројектовања, за сваки планирани објекат неопходно је урадити детаљна геолошка истраживања у складу са Законом о рударству и геолошким истраживањима.

3.7. Правила уређења за ски стазе 1, 2, 3 и 4 на локацији „Дубока 2”, КО Брзеће

3.7.1. Обухват и опис подручја детаљне разраде

Укупна површина обухвата подручја детаљне разраде КО Брзеће, општина Брус, приказана у графичким прилозима у размери 1:1000, износи око 51,01 ха. Укупна дужина планираних ски стаза износи око 2 km 69 m, означене на цртежу стациојама – стаза 1: 0 km – 0+743, стаза 2: 0 km – 0+500, стаза 3: 0 km – 0+611, стаза 4: 0 km – 0+192, из правца Караман гробена ка станици „Дубока 2”.

У обухвату предметног подручја налазе се делови катарских парцела 1319/15, 1331/1, 1337/1, 1337/2, 1339, 1885, све КО Брзеће, општина Брус. У случају неподударности списка парцела са графичким прилогом из документације „Катастарско-топографски план са границом подручја детаљне разраде” Р – 1:1000, важи графички прилог.

Детаљном разрадом је обухваћена површина ски стаза, у оквиру новоуспостављених граничних линија, односно ивица ски стазе и шарпи са заштитном зоном променљиве ширине („Elkoms“ д.о.о. - Београд, одговорни пројектант Миодраг Радека, дипл.инж.грађ).

Положај подручја детаљне разраде приказан је на рефералним картама 1-3. Просторног плана.

Подручје детаљне разраде припада ванграђевинском подручју, односно шумском и пољопривредном земљишту, као и простору јавног скијалишта, налази се у обухвату Националног парка Копаник у режиму заштите III степена и у оквиру њега се не налазе заштићена непокретна културна добра.

Са планираном ски стазом се укршта везна ски стаза у оквиру које се налазе инфраструктурни водови.

Постојеће стање приказано је на графичком прилогу број 9. Измена и допуна Просторног плана, Лист 1. „Постојећа намена површина” Просторног плана у размери 1:1000.

3.7.2. Подела на карактеристичне целине и планирана намена простора

Према прописима о класификацији објеката и Идејном решењу планирана је изградња објекта категорије Г, класификационе ознаке 241221 – Забавни паркови, као и друге грађевине на отвореном, укључујући и грађевине на брдским теренима (скијашке стазе и лифтови, седеће жичаре итд.), игралишта за голф, спортска узлетишта, хиподроми, објекти који се претежно користе за водене спортове, опрема на плажама. Простор у граници обухвата детаљне разраде намењен је за изградњу ски стазе. Према Закону о јавним скијалиштима, ски стаза је уређена и обележена површина скијалишта, намењена за скијање и подучавање скијању, коју опслужује једна или више жичара.

Подручје детаљне разраде означено је као просторна целина А (Табела IV-1г) јавне намене – скијалиште (на грађевинском, пољопривредном и шумском земљишту) и чине га јавне парцеле ЈП1 (стаза 1), ЈП2 (стаза 2) и ЈП3 (стазе 3 и 4).

Приступ за потребе одржавања се обезбеђује са сервисних саобраћајница и шумских путева у оквиру овог сектора јавног скијалишта (к.п. 1339 КО Брзеће, некатегорисани пут у јавној својини, општина Брус).

Табела IV-1г. Подела на карактеристичне целине и јавне парцеле, са планираном наменом површина

Целина	Планирана намена	П (ха)	Катастарске парцеле КО Брзеће	Ознака јавне парцеле
А– ски стазе 1, 2, 3 и 4 на локацији „Дубока 2”	јавно скијалиште (на пољопривредном и шумском земљишту)	6,46	део: 1319/15, 1333/1	ЈП 1
		3,53	део: 1319/5	ЈП 2
		5,03	део: 1319/15, 1331/1, 1337/1, 1337/2, 1339, 1885	ЈП 3
УКУПНО		15,01		

Подела на карактеристичне целине и парцеле приказана је на графичком прилогу број 9. Измена и допуна Просторног плана, Лист 2. „Планирана намена површина” и Лист 3. „План регулације и нивелације са аналитичко-геодетским елементима за обележавање” у размери 1:1000. У случају неподударности списка парцела са графичким прилогом, важи графички прилог.

3.7.3. Услови за парцелацију

За скијашку стазу не одређује се грађевинско земљиште, а може бити на свим врстама земљишта (грађевинско, пољопривредно и шумско).

Парцелација дата детаљном разрадом у циљу формирања парцела ЈП1, ЈП2 и ЈП3 ски стаза (Табела IV-1б) приказана је на графичком прилогу 9. Измена и допуна Просторног плана, Лист 3. „План регулације и нивелације са аналитичко-геодетским елементима за обележавање” у размери 1:1000, који садржи потребне аналитичко-геодетске елементе, односно координате нових граничних тачака.

На основу парцелације дате у Изменама и допунама Просторног плана могуће је директно спровођење локацијским условима и није потребна израда пројеката парцелације и препарцелације. Уколико се у току спровођења планског документа, за обухват одређен детаљном разрадом, укаже потреба за другачијом препарцелацијом, могуће је приступити изради пројеката парцелације и препарцелације (са елаборатом геодетског обележавања).

3.7.4. Урбанистички услови уређења и градње

Планирани објекат изградити, а локацију уредити у свему у складу са одредбама Закона о јавним скијалиштима. Према Закону о планирању и изградњи, ски стаза јесте уређена и обележена површина јавног скијалишта, као уређена јавна површина, која се одређује на основу закона којим се уређују јавна скијалишта. Није дозвољена изградња друге врсте објеката. За уређење важе сви општи услови дати у поглављу 3.1. Правила уређења јавног скијалишта Просторног плана.

Регулација и нивелација терена

Хоризонтална регулација планиране ски стазе обухвата ски стазу и простор шкарпи и дефинисана је регулационом линијом која се поклапа са границом обухвата детаљне разраде. Појединачне дужине стаза износе: стаза 1 – 744 m, стаза 2 – 517 m, стазе 3 и 4 – 808 m, а укупна дужина износи око 2.069 m.

Ширина предметних ски стаза је 40 m (у деловима стаза 3 и 4 ширина је променљива).

Подужни нагиб ски стазе је променљив и прати пад терена, колико је то могуће, и то до макс. 45,65% за стазе 1 и 2, тј. максимално 60% за стазе 3 и 4. Нивелета је прилагођена постојећој конфигурацији, при чему су земљани радови сведени на најмању могућу меру. Попречни нагиб за све четири ски стазе „Дубока 2” је 2-6%, прилагођен је условима локације, на начин да се што више прилагоди постојећој конфигурацији терена, у циљу смањења земљаних радова. За одводњавање прибрежних вода предвиђени су канали ширине 1,0 m у дну, дубине 1,0 m.

Уређење ски стазе

За уређење скијашке стазе примењују се правила и прописи за партерно уређење земљишта, уз обавезну антиерозиону заштиту.

Ски стаза мора бити довољно широка, прегледна, са одговарајућим нагибом и висинском разликом и припремљена тако да на стази нема рупа, вртача, камених комплекса или других опасних места. На ски стази и заштитној зони ски стазе (простор ширине 1-5 m који се простире уз ски стазу) није дозвољено постављање реклама и натписа који нису везани за коришћење стаза. Опасна места на ски стази (кривине, укрштања стаза, веће стрмине, објекти, места где се изводе радови) морају бити посебно обележена и осигурана оградама за усмерења, заштитним оградама или мрежама, облогама против удараца и сличним средствима заштите одговарајуће висине. Ски стазе се обележавају (маркирају) према степену тежине, у зависности од својстава подручја, односно површина преко којих се пружа стаза.

Уређење трасе ски стазе обухвата: 1) отварање стаза у непроходним деловима (шуме, стрмине итд.), у складу са природним одликама терена и са еколошким захтевима; 2) елиминисање опасних делова и уских грла на ски стази (уклањања стабала, чупања и вађења пањева и друго); и 3) противерозивно уређење (обухвата и затрављивање). Површина ски стазе мора да буде покривена травом и поравната, без таласастих испупчења, осим површина које су посебно уређене ради успоравања и сигурног заустављања скијаша.

Скијашке стазе у летњем периоду године такође морају да одају слику активне неге, тим пре што су ови терени (услед евентуалног уклањања високе вегетације – шума и др.) склони ерозији. Летње одржавање обухвата нарочито: 1) кошење траве и шиља; 2) додатно сејање траве; 3) текуће чишћење одводних канала и по потреби постављање додатне дренаже; 4) одстрањивање тврдих предмета; 5) контролу инсталација и друге опреме; и 6) отклањање сувишних канала и испупчења на стази.

3.7.5. Инфраструктурне мреже и објекти

Водовод и канализација

На предметној локацији се не налази ниједан објекат водоводне или канализационе мреже који би могао да буде угрожен изградњом планираних објеката. Грађевинске радове у непосредној близини постојећег вода у оквиру везне ски стазе коју пресецају стазе 1-4 вршити искључиво ручним путем без употребе механизације и уз предузимање свих потребних мера заштите (обезбеђење од слегања, пробни ископи и сл).

Електроенергетска мрежа и објекти

На предметној локацији се не налази ниједан објекат електроенергетске мреже који би могао да буде угрожен изградњом планираних објеката. Грађевинске радове у непосредној близини постојећег вода у оквиру везне ски стазе коју пресецају стазе 1-4 вршити искључиво ручним путем без употребе механизације и уз предузимање свих потребних мера заштите (обезбеђење од слегања, пробни ископи и сл).

Телекомуникациона мрежа и објекти

На предметној локацији се не налази ниједан објекат телекомуникационе мреже који би могао да буде угрожен изградњом планираних објеката. Грађевинске радове у непосредној близини постојећих објеката ТК инфраструктуре вршити искључиво ручним путем без употребе механизације и уз предузимање свих потребних мера заштите (обезбеђење од слегања, пробни ископи и сл).

У оквиру ски стаза се могу извести инсталације потребне за осветљавање ски стаза, систем вештачког оснежавања, видео-надзор и слично, а све у функцији јавног скијалишта. Све инсталације изводити у складу са важећим стандардима и техничким нормативима прописаним за конкретну врсту инфраструктуре, у фази израде техничке документације, а у складу са потребама.

Постојећа и планирана инфраструктура приказана је на графичком прилогу број 9. Измена и допуна Просторног плана, Лист 4. „Синхрон план инфраструктуре” у размери 1:1000. Позиције

инфраструктурних водова дате на ситуацији и карактеристичним пресецима су илустративне и могу се по потреби мењати приликом израде техничке документације, с тим да су минимална растојања и дубине обавезујући.

3.7.6. Смернице за спровођење

Планско решење из дела 3.1. Правила уређења јавног скијалишта и 3.7. Правила уређења за ски стазе 1, 2, 3 и 4 на локацији „Дубока 2”, КО Копаоник, са графичким прилогом број 9. (четири листа детаљне разраде у размери 1:1000 – Лист 1. „Постојећа намена површина”, Лист 2. „Планирана намена површина”, Лист 3. „План регулације и нивелације са аналитичко-геодетским елементима за обележавања” и Лист 4. „Синхрон план инфраструктуре”) представљају основ за експропријацију и решавање имовинских односа, као и за директно спровођење овог планског документа локацијским условима. За све планиране интервенције, пре израде техничке документације, неопходно је прибавити услове и сагласности надлежних органа, организација и јавних предузећа у складу са законом.

3.8. Правила уређења за линијску инфраструктуру комбиноване гондоле – жичаре „Војни дом-Мали Караман” и пратећих ски стаза, КО Брзеће и КО

3.8.1. Обухват и опис подручја детаљне разраде

Пројекат изградње линијске инфраструктуре комбиноване гондоле – жичаре „Војни дом - Мали Караман” обухвата следеће катастарске парцеле 1502/44, 1502/45, 1502/47, 1503/1, 1503/6, 1503/7, 90/1 и 89 КО Копаоник, Општина Рашка и 1319/17 и 1319/20 КО Брзеће, Општина Брус.

Предмет ове детаљне аналитике је траса укупне дужине од 1.254 m, површине око 13,7 ha, која се налази унутар обухвата безбедносног појаса, дефинисаног координатама: Б1x: 7485325.515, Б1y: 4793779.198; Б2x: 7486588.957, Б2y: 4794191.763; Б3x: 7486601.376, Б3y: 4794153.730; Б4x: 7485337.934, Б4y: 4793741.165.

Кота укрцавања-искрцавања полаза жичаре-гондоле налази се на 1718,75 мнм, кота укрцавања-искрцавања окретне станице на 1919,25 мнм, а савлађује се висинска разлика од 200,50 m.

Положај планиране полазне и излазне станице и укупно 9 стубова, дат је у Табели IV-1д. У случају неподударности списка парцела и координата, са графичким прилогом, важи графички прилог.

Табела IV-1д. Положај планиране полазне, излазне станице и стубова

Стуб/ станица	Катастарска парцела (део)	Координате зона
Полазна станица	1503/1, 1503/6 и 1503/7 КО Копаоник, Рашка	T1x: 7485314.483, T1y: 4793773.966; T2x: 7485361.568, T2y: 4793787.081; T3x: 7485367.130, T3y: 4793779.190; T4x: 7485372.476, T4y: 4793769.424; T5x: 7485377.916, T5y: 4793757.340; T6x: 7485382.330, T6y: 4793746.960; T7x: 7485314.531, T7y: 4793728.588
Стуб 1	1503/6, и 1502/47 КО Копаоник, Рашка	x1: 7485376.098, y1: 4793780.274; x2: 7485366.592, y2: 4793777.170; x3: 7485369.696, y3: 4793767.664; x4: 7485379.202, y4: 4793770.768.
Стуб 2	1502/44 и 1502/46 КО Копаоник, Рашка	x1: 7485420.957, y1: 4793794.556; x2: 7485411.450, y2: 4793791.455; x3: 7485414.554, y3: 4793781.949; x4: 7485424.060, y4: 4793785.053
Стуб 3	1502/44 и 90/1 КО Копаоник, Рашка	x1: 7485611.259, y1: 4793856.695; x2: 7485601.752, y2: 4793853.595; x3: 7485604.856, y3: 4793844.089; x4: 7485614.362, y4: 4793847.193
Стуб 4	90/1 КО Копаоник, Рашка	x1: 7485788.676, y1: 4793914.446; x2: 7485779.168, y2: 4793911.346; x3: 7485782.272, y3: 4793901.840; x4: 7485791.778, y4: 4793904.944
Стуб 5	90/1 КО Копаоник, Рашка	x1: 7485978.440, y1: 4793976.592; x2: 7485968.932, y2: 4793973.491; x3: 7485972.036, y3: 4793963.985; x4: 7485981.542, y4: 4793967.090
Стуб 6	90/1 КО Копаоник, Рашка	x1: 7486178.821, y1: 4794042.007; x2: 7486169.314, y2: 4794038.907; x3: 7486172.418, y3: 4794029.401; x4: 7486181.924, y4: 4794032.505
Стуб 7	89 КО Копаоник, Рашка	x1: 7486335.981, y1: 4794093.342; x2: 7486326.473, y2: 4794090.242; x3: 7486329.577, y3: 4794080.736; x4: 7486339.083, y4: 4794083.840
Стуб 8	89 КО Копаоник, Рашка	x1: 7486422.075, y1: 4794121.439; x2: 7486412.567, y2: 4794118.339; x3: 7486415.671, y3: 4794108.833; x4: 7486425.177, y4: 4794111.937
Стуб 9	89 КО Копаоник, Рашка и 1319/16 КО Брзеће, Брус	x1: 7486548.692, y1: 4794162.794; x2: 7486539.185, y2: 4794159.694; x3: 7486542.289, y3: 4794150.188; x4: 7486551.795, y4: 4794153.292
Излазна	1319/16 КО Брзеће,	T1x: 7486545.146, T1y: 4794172.346; T2x: 7486613.552, T2y: 4794184.737;

Стуб/ станица	Катастарска парцела (део)	Координате зона
станица	Брус	T3x: 7486620.418, T3y: 4794161.406; T4x: 7486548.601, T4y: 4794148.431

Комбинована гондола – жичара представља мешовити одвојиви лифт за 6 путника на седиштима и 10 путника на гондоли и састоји се од следећих објеката:

- горња окретна погонска станица,
- повратна затезна доња станица,
- кабина руковаоца у обе станице као засебни објекти,
- административни објекат са гаражом за кабине.

Планирани максимални капацитет жичаре-гондоле је 2400 особа на час, коришћењем 63 возила (48 седишта и 15 гондола), са максималном брзином од 5.00 м/с и са временом путовања од 4.14 мин.

Укупна дужина планираних ски стаза износи око 1.695 m, за висинску разлику од око 200 m. Површина за планиране ски стазе се делимично поклапа са површином коридора за планирану комбиновану жичару-гондолу, јер пролази испод њене трасе.

У обухвату детаљне разраде који се тиче планираних ски стаза површине око 6,5 ha, налазе се делови катарских парцела 89, 90/1, 1502/1, 1502/46, 1503/1 и 1503/6, све КО Копоник, општина Рашка. У случају неподударности списка парцела са графичким прилогом из документације „Катастарско-топографски план са границом подручја детаљне разраде” Р – 1:1000, важи графички прилог.

Детаљном разрадом је обухваћена површина ски стаза, у оквиру новоуспостављених граничних линија, односно ивица ски стаза и шкарпи са заштитном зоном променљиве ширине.

Подручје детаљне разраде припада грађевинском подручју, односно пољопривредном и шумском земљишту, као и простору јавног скијалишта, а налази се у обухвату Националног парка Копоник у режиму заштите III степена у оквиру којег се не налазе заштићена непокретна културна добра.

Постојеће стање приказано је на графичком прилогу број 10. Измена и допуна Просторног плана, Лист 1. „Постојећа намена површина” у размери 1:1000.

Укупна површина обухвата подручја детаљне разраде приказана у графичким прилозима у размери 1:1000, износи око 19,5 ha. Положај подручја детаљне разраде приказан је на рефералним картама 1-3. Просторног плана.

3.8.2. Планирана намена простора

Подручје детаљне разраде јавне намене – скијалиште (на грађевинском, пољопривредном и шумском земљишту) обухвата простор коридора комбиноване жичаре-гондоле унутар заштитног појаса са пратећим објектима и планиране ски стазе, што је дефинисано аналитички на свим графичким прилозима.

Према прописима о класификацији објеката планирана је изградња објекта категорије Г, класификационе ознаке 241221- забавни паркови, као и друге грађевине на отвореном, укључујући и грађевине на брдским теренима (скијашке стазе и лифтови, седеће жичаре итд.), игралишта за голф, спортска узлетишта, хиподроми, објекти који се претежно користе за водене спортове, опрема на плажама. Према Закону о јавним скијалиштима и Закону о жичарама за транспорт лица, жичара је средство висинског превоза са посебним саобраћајно-техничким особинама (жичара и успињача) намењено за превоз скијаша на стазу или са стазе; полазна станица жичаре је место са кога корисници жичаре отпочињу вожњу; излазна станица жичаре је простор који обухвата плато за искрцавање са окретном станицом или повратном ужетњачом. Инфраструктура жичаре-гондоле обухвата трасу са компонентама (грађевинским, машинским, електротехничким, саобраћајно-управљачким, сигнално-сигурносним и другим функционалним деловима и опремом), погоном жичаре, станицама, приступним површинама, платформама и објектима уз трасу који су у функцији жичаре, а налазе се на земљишту, у сигурносном и заштитном појасу жичаре. Станица је део инфраструктуре која садржи зграде са техничком опремом, подручја укрцаја или искрцаја или платформе и било које подручје за прихват и склониште лица. Према Закону о јавним скијалиштима, ски стаза је уређена и обележена површина скијалишта, намењена за скијање и подучавање скијању, коју опслужује једна или више жичара.

Безбедносни појас жичаре је простор изнад, испод или поред жичаре, и то са обе стране у односу на осу жичаре, у ширини која одговара максималном отклону делова жичаре са обе стране у односу на осу жичаре, а према техничко-технолошким карактеристикама одређене жичаре и износи максимално 20 m мерено од осе, тј. 40 m укупно. У безбедносном појасу гондоле забрањена је изградња објеката који нису у функцији гондоле, као и извођење других радова, супротно закону, техничким и другим прописима. Забрањено је предузимање радова или других радњи у безбедносном појасу гондоле без претходног добијања сагласности управљача гондолом, у случају планиране изградње и решавања имовинско-правних односа, у случајевима постојеће изградње. Сађење дрвећа и другог растиња није дозвољено у безбедносном појасу гондоле, с тим да је власник непокретности и ималац других права на непокретности дужан да уредно и редовно одржава непокретност тако да безбедност и функционалност гондоле не буду угрожене.

Заштитни појас жичаре је простор изнад, испод или поред жичаре, и то са обе стране у односу на осу жичаре, почев од границе безбедносног појаса жичаре па до појаса од 50 m са обе стране у односу на осу жичаре, односно 100 m укупно (просторна целина А). Забрањено је предузимање радова или других радњи ван безбедносног појаса гондоле, а до границе заштитног појаса без претходне сагласности управљача гондолом.

Подручје детаљне разраде за пратеће ски стазе означено је као просторна целина Б (Табела IV-1ђ) јавне намене – скијалиште (на грађевинском, пољопривредном и шумском земљишту) и чине га јавне парцеле ЈП1 (главна стаза), ЈП2 и ЈП3 (везе са постојећим стазама). Подела на карактеристичне целине и парцеле приказана је на графичком прилогу број 10. Измена и допуна Просторног плана, Лист 2. „Планирана намена површина” и Лист 3. „План регулације и нивелације са аналитичко-геодетским елементима за обележавање” у размери 1:1000. У случају неподударности списка парцела са графичким прилогом, важи графички прилог.

Приступ, за потребе одржавања, се обезбеђује са сервисних саобраћајница и шумских путева у оквиру овог сектора јавног скијалишта.

Табела IV-1ђ. Подела на карактеристичне целине и јавне парцеле, са планираном наменом површина

Целина	Планирана намена	П (ha)*		Катастарске парцеле	Ознака јавне парцеле
А- коридор комбиноване жичаре-гондоле	јавно скијалиште (на грађевинском, пољопривредном и шумском земљишту)	13,7		цела: 1502/45, 1502/47 КО Копаоник део: 1502/44, 1503/1, 1503/6 (цела), 1503/7, 90/1 и 89 КО Копаоник и 1319/17 и 1319/20 КО Брзеће	-
Б- планиране ски стазе		5,2	Укупно 6,5	део: 89, 90/1, 1502/46, 1503/1 и 1503/6 КО Копаоник	ЈП 1
		0,8		део: 90/1 и 1502/1 КО Копаоник	ЈП2
		0,5		део: 90/1 КО Копаоник	ЈП3
УКУПНО		19,5			

*Напомена: Целине А и Б се делимично поклапају (комбинована жичара-гондола прелази преко планираних ски стаза), укупна површина је површина обухвата детаљне разраде.

3.8.3. Услови за парцелацију

За постављање, односно изградњу линијске инфраструктуре кабинске жичаре-гондоле не примењују се одредбе о формирању грађевинске парцеле прописане Законом о планирању и изградњи. У овом случају, грађевинску парцелу представља земљишни појас дела катастарских парцела кроз које се простире коридор дефинисан као безбедносни појас и појединачних парцела на којима се налазе станице и стубови. Према члану 69. овог Закона, линијски инфраструктурни објекат висинског превоза, се сматра повласним добром у односу на земљиште преко којег прелази. Земљишни појас преко кога се простире надземни део коридора и површине за постављање станица и стубова одређени су регулационом линијом која се поклапа са безбедносним појасом, мерено 20 m од осе трасе и аналитичким елементима за геодетско обележавање површина стубних места и станица. У случају неслагања табеларних података и графичког приказа меродавна је ситуација у графичком прилогу. У зависности од избора врсте опреме коначна површина заузећа појединачног стубног места може бити и мања од плански дефинисаног, тј. положај се може померити у оквиру задате осе и безбедносног појаса.

За скијашку стазу не одређује се грађевинско земљиште, а може бити на свим врстама земљишта (грађевинско, пољопривредно и шумско). Парцелација дата детаљном разрадом у циљу

формирања парцела ЈП1, ЈП2 и ЈП3 ски стаза (Табела IV-1ђ) приказана је на графичком прилогу 10. Измена и допуна Просторног плана, Лист 3. „План регулације и нивелације са аналитичко-геодетским елементима за обележавања” у размери 1:1000, који садржи потребне аналитичко-геодетске елементе, односно координате нових граничних тачака.

На основу парцелације дате у Изменама и допунама Просторног плана могуће је директно спровођење локацијским условима и није потребна израда пројеката парцелације и препарцелације. Уколико се у току спровођења планског документа, за обухват одређен детаљном разрадом, укаже потреба за другачијом препарцелацијом, могуће је приступити изради пројеката парцелације и препарцелације (са елаборатом геодетског обележавања).

3.8.4. Урбанистички услови уређења и градње

Планиране објекат изградити, а локацију уредити у свему у складу са одредбама Закона о јавним скијалиштима.

У безбедносном појасу жичаре-гондоле забрањена је изградња објеката који нису у функцији гондоле, као и извођење других радова, супротно закону, техничким и другим прописима. Забрањено је предузимање радова или других радњи у безбедносном појасу гондоле без претходног добијања сагласности управљача гондолом, у случају планиране изградње и решавања имовинско-правних односа, као и у случајевима радова на постојећим објектима. Сађење дрвећа и другог растиња није дозвољено у безбедносном појасу гондоле, с тим да је власник непокретности и ималац других права на непокретности дужан да уредно и редовно одржава непокретност тако да безбедност и функционалност гондоле не буду угрожене. Положај планиране полазне, излазне станице и стубова дефинисан је аналитички.

У заштитном појасу гондоле забрањено је предузимање радова или других радњи ван безбедносног појаса гондоле, а до границе заштитног појаса без претходне сагласности управљача гондолом.

Планирана спратност објеката кућица за оператере код полазне и излазне станице је приземље (П), висине до венца максимум 3 m, укупне БРГП 20 m².

Планирана спратност административног објекта је подрум, приземље и галерија (ПО+П+Г), висине до венца максимум 6 m и укупне надземне БРГП око 1100 m². Галерија се формира у оквиру конфигурације крова. Подземна етажа намењена је за гаражу за смештај кабина и седишта. Као компатибилна намена у оквиру објекта могу да се нађу и комерцијални садржаји у функцији пружања услуга скијашима (продавница, ресторан или кафе), с тим да однос намена пословања и комерцијале буде до 80:20%.

На одговарајућем графичком прилогу координатама је дефинисана зона грађења (површина заузећа) у оквиру које се постављају наведени објекти.

Према Закону о планирању и изградњи, ски стаза јесте уређена и обележена површина јавног скијалишта као уређена јавна површина, која се одређује на основу закона којим се уређују јавна скијалишта. Није дозвољена изградња друге врсте објеката. За уређење важе сви општи услови дати у поглављу 3.1. Правила уређења јавног скијалишта Просторног плана.

Хоризонтална регулација планираних ски стаза обухвата ски стазу и простор шкарпи и дефинисана је регулационом линијом која се поклапа са границом обухвата детаљне разраде. Дужина главне стазе износи 1.320 m, а делова стазе које представљају везу са постојећим стазама 250 m и 125m, што укупно износи око 1.695m. Ширина предметних ски стаза је променљива и износи од 30 до 40 m.

Подужни нагиб ски стазе је променљив и прати пад терена, колико је то могуће, и то до максимум 60%. Нивелета је прилагођена постојећој конфигурацији, при чему су земљани радови сведени на најмању могућу меру. Попречни нагиб прилагођен је условима локације, на начин да се што више прилагоди постојећој конфигурацији терена, у циљу смањења земљаних радова. За одводњавање прибрежних вода предвиђени су канали ширине 1,0 m у дну, дубине 1,0 m.

За уређење скијашке стазе примењују се правила и прописи за партерно уређење земљишта, уз обавезну антиерозиону заштиту.

Ски стаза мора бити довољно широка, прегледна, са одговарајућим нагибом и висинском разликом и припремљена тако да на стази нема рупа, вртача, камених комплекса или других опасних места. На ски стази и заштитној зони ски стазе (простор ширине 1-5 m који се простире уз ски стазу) није дозвољено постављање реклама и натписа који нису везани за коришћење стаза. Опасна места на ски стази (кривине, укрштања стаза, веће стрмине, објекти, места где се изводе радови) морају бити

посебно обележена и осигурана оградама за усмерења, заштитним оградама или мрежама, облогама против удараца и сличним средствима заштите одговарајуће висине. Ски стазе се обележавају (маркирају) према степену тежине, у зависности од својстава подручја, односно површина преко којих се пружа стаза.

Уређење трасе ски стазе обухвата: 1) отварање стазе у непроходним деловима (шуме, стрмине итд.), у складу са природним одликама терена и са еколошким захтевима; 2) елиминисање опасних делова и уских грла на ски стази (уклањања стабала, чупања и вађења пањева и друго); и 3) противерозивно уређење (обухвата и затрављивање). Површина ски стазе мора да буде покривена травом и поравната, без таласастих испупчења, осим површина које су посебно уређене ради успоравања и сигурног заустављања скијаша.

Скијашке стазе у летњем периоду године такође морају да одају слику активне неге, тим пре што су ови терени (услед евентуалног уклањања високе вегетације – шума и др.) склони ерозији. Летње одржавање обухвата нарочито: 1) кошење траве и шибља; 2) додатно сејање траве; 3) текуће чишћење одводних канала и, по потреби, постављање додатне дренаже; 4) одстрањивање тврдих предмета; 5) контролу инсталација и друге опреме; и 6) отклањање сувишних канала и испупчења на стази.

3.8.5. Инфраструктурне мреже и објекти

Водовод и канализација

На предметној локацији се не налази ниједан објекат водоводне или канализационе мреже који би могао да буде угрожен изградњом планираних објеката. Снабдевање водом и одводњавање отпадних вода из објеката дефинисаће се кроз израду техничке документације.

Електроенергетска мрежа и објекти

Коридор комбиноване жичаре-гондоле не пресеца постојеће трасе далековода. Снабдевање електроенергијом, сва укрштања и евентуална измештања инсталација дефинисаће се кроз израду техничке документације. Грађевинске радове у непосредној близини постојећих водова вршити ручно, без употребе механизације и уз предузимање свих потребних мера заштите.

Телекомуникациона мрежа и објекти

На предметној локацији се налази вод телекомуникационе мреже који би могао да буде угрожен изградњом планираних објеката. Опремање и повезивање на телекомуникациону мрежу, сва укрштања и евентуална измештања инсталација дефинисаће се кроз израду техничке документације. Грађевинске радове у непосредној близини постојећих водова вршити ручно, без употребе механизације и уз предузимање свих потребних мера заштите.

У оквиру коридора жичаре-гондоле и ски стаза могу се извести инсталације потребне за осветљавање ски стаза, систем вештачког оснежавања, видео-надзор и слично, а све у функцији јавног скијалишта. Све инсталације изводити у складу са важећим стандардима и техничким нормативима прописаним за конкретну врсту инфраструктуре, у фази израде техничке документације, а у складу са потребама.

Постојећа и планирана инфраструктура приказана је на графичком прилогу 10. Измена и допуна Просторног плана. Лист 4. „Синхрон план инфраструктуре”, у размери 1:1000. Дате позиције инфраструктурних водова су илустративне и могу се по потреби мењати приликом израде техничке документације, с тим да су минимална растојања и дубине обавезујући. Кроз даљу техничку разраду прибавити одговарајуће услове и сагласности имаоца јавних овлашћења.

3.8.6. Смернице за спровођење

Планско решење из дела 3.1. Правила уређења јавног скијалишта и 3.8. Правила уређења за линијску инфраструктуру комбиноване жичаре „Војни дом - Мали Караман” и пратеће ски стазе, КО Брзеће и КО Копаоник са графичким прилогом број 10. (четири листа детаљне разраде у размери 1:1000 - Лист 1. „Постојећа намена површина”, Лист 2. „Планирана намена површина”, Лист 3. „План регулације и нивелације са аналитичко-геодетским елементима за обележавање” и Лист 4. „Синхрон план инфраструктуре”) представљају основ за експропријацију и решавање имовинских односа, као и за директно спровођење овог планског документа локацијским условима.

За све планиране интервенције, пре израде техничке документације, неопходно је прибавити услове и сагласности надлежних органа, организација и јавних предузећа у складу са законом. У

даљој фази пројектовања, за сваки планирани објекат неопходно је урадити детаљна геолошка истраживања у складу са Законом о рударству и геолошким истраживањима.

Спровођење издавањем локацијских услова, израда пројектне документације, издавање дозвола за градњу и реализација линијске инфраструктуре комбиноване жичаре „Војни дом - Мали Караман” и пратеће ски стазе може се вршити независно, тј. фазно, с тим да је обавезно усаглашавање техничких решења и условљености различитих фаза за жичару-годнолу и ски стазе.

(8)

У текстуалном делу Просторног плана подручја посебне намене Националног парка Копаноник („Службени гласник РС”, број 89/16), поглавље „IV ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА”, у подпоглављу „2. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ”, одељак „2.1. Правила уређења и грађења инфраструктурних система” уносе се следеће измене и допуне:

У делу „2.1.1. Правила уређења појасева регулације инфраструктурних система” у ставу 2. брише се у целости текст алинеје 2.

У делу „2.1.2. Правила уређења и грађења за заштитне појасеве инфраструктурних система” брише се:

- у целости текст алинеје 2. тачка 1. у ставу 1; и
- речи: „зупчасте планинске железнице,” у ставовима 2. и 3.

(9)

У текстуалном делу Просторног плана подручја посебне намене Националног парка Копаноник („Службени гласник РС”, број 89/16), поглавље „IV ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА”, у подпоглављу „4. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ЗА ОБЈЕКТЕ ОСТАЛИХ НАМЕНА”, одељак „4.1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ЗА ОБЈЕКТЕ ТУРИСТИЧКЕ НАМЕНЕ” уносе се следеће измене и допуне:

У ставу 1. текст тачке 4. у целости се замењују новим који гласи:

„4. утврђује се максимална бруто густина насељености за туристичке комплексе (укупан број стационарних туриста – лежаја и запослених по јединици површине) од 90 корисника по хектару;” и

У ставу 3. брише се у целости текст тачке 3.

У ставу 3. тачка 4. постаје тачка 3.

У ставу 4. брише се текст после речи: „наведених основних правила,” и замењује новим који гласи: „биће ближе утврђена одговарајућим документом урбанистичког планирања.”

У ставу 5. тачка 2. на крају текста бришу се речи: „за хидроенергетику - мале хидроелектране);”.

(10)

У текстуалном делу Просторног плана подручја посебне намене Националног парка Копаноник („Службени гласник РС”, број 89/16) у поглављу „V. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА” у целости се замењује текст дела „2. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНСКЕ И ДРУГЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ И ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА” новим који гласи:

„2. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНСКЕ И ДРУГЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ И ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Просторни план ће се спроводити двојако:

1. непосредно/директно - издавањем информације о локацији и локацијских услова на основу детаљне разраде планских решења која су саставни део овог планског документа; и

2. посредно/индиректно:

- применом планских решења у разради других просторних планова подручја посебне намене чији се обухват преклапа са подручјем овог просторног плана:
 - (а) Просторног плана подручја посебне намене слива акумулације „Селова“; и
 - (б) Просторног плана подручја посебне намене слива акумулације „Ћелије“;
- применом и разрадом планских решења овог просторног плана за обухваћени део подручја ван Националног парка Копаоник у просторним плановима јединица локалне самоуправе за територије општина Рашка, Брус и Лепосавић;
- разрадом планских решења овог просторног плана за обухваћени део подручја ван Националног парка Копаоник урбанистичким плановима;
- разрадом планских решења овог просторног плана у секторским плановима и програмима.

2.1. Смернице за спровођење и разраду Просторног плана у планским документима (Реферална карта 3)

2.1.1. Смернице за детаљну разраду и спровођење Просторног плана

Просторни план се спроводи непосредно издавањем информације о локацији и локацијских услова на основу елемената регулационе разраде планских решења за пословно-стамбени комплекс и хелиодром са хангаром у насељу Чајетина (КО Копаоник у општини Рашка) и на основу елемената регулационе разраде планских решења за кабинску жичару типа гондоле „Панчић“ (КО Брзеће у општини Брус и КО Копаоник у општини Рашка), за ски стазу „Бела река 3“ (КО Брзеће у општини Брус), за кабинску жичару типа гондоле „Треска – Викенд насеље“ (КО Копаоник у општини Рашка), за акумулацију „Мали Караман“ (КО Брзеће у општини Брус и КО Копаоник у општини Рашка), за ски стазе 1, 2, 3 и 4 на локацији „Дубока 2“ (КО Брзеће у општини Брус) и за линијску инфраструктуру комбиноване гондоле – жичаре „Војни дом - Мали Караман“ и пратећих ски стаза (КО Брзеће и КО Копаоник), који су саставни део планског документа. Закључком Владе Републике Србије (05 број 351-2032/2022-1 од 17.03.2022. године) дата је сагласност на изградњу скијашких кабинску жичару типа гондоле „Панчић“, ски стазу „Бела река 3“ и кабинску жичару типа гондоле „Треска – Викенд насеље“, као пројеката од јавног и општег интереса за Републику Србију.

Просторни план се спроводи непосредно издавањем информације о локацији и локацијских услова на основу општих правила уређења утврђених у делу 3.1. планског документа за опремање постојећих ски стаза, ски путева и жичара (вештачко оснежавање, осветљење, ЕЕ каблови са трафостаницама, канализације, итд.) у границама њихових траса на земљишту у државној својини.

На подручју у границама Националног парка Копаоник Просторни план ће се спроводити непосредно на основу елемената регулационе разраде која ће се утврђивати као његов саставни део у склопу измена и допуна, односно израде новог Просторног плана.

У случају потребе, уколико дође до промене решења за ски стазе и жичаре у односу на елементе утврђене регулационом разрадом у склопу овог просторног плана, за неопходне промене може да се ради урбанистички пројекат у складу са Законом и подзаконским актима донетим на основу закона.

Просторни план је плански основ за даљу разраду и спровођење на подручју Националног парка Копаоник. Просторни планови јединица локалне самоуправе нису плански основ за даљу разраду и спровођење на подручју Националног парка Копаоник.

Даља разрада Просторног плана радиће се одговарајућим документом просторног и урбанистичког планирања, у складу са законом.

Приоритет до краја 2027. године има израда и доношење одговарајућих докумената просторног и урбанистичког планирања, односно:

1. Плана генералне регулације мреже објеката за предах скијаша и рекреативаца уз коридоре постојећих и планираних ски-стаза;

2. Елемената регулационе разраде у склопу измена и допуна, односно израде новог Просторног плана или израде нових планова детаљне регулације за:

2.1. Туристички комплекс Суво Рудиште на територији општине Рашка, уместо донетог Плана детаљне регулације Суво Рудиште (са више измена и допуна за поједине блокове), и новог Плана детаљне регулације Сунчана долина-Бачиште;

2.2. Туристички комплекс Сребрнац на територији општина Брус, уместо донетог Плана детаљне регулације за локалитет Сребрнац на Копаонику у општини Брус (са више измена и допуна за поједине блокове);

2.3. Туристички комплекс Јарам на територији општина Брус и Рашка, уместо донетог Плана детаљне регулације за локалитет Јарам на Копаонику у општини Брус и новог Плана детаљне регулације за локалитет Јарам на Копаонику у општини Рашка;

2.4. Туристички комплекс Рендара на територији општина Брус и Рашка, уместо донетог Плана детаљне регулације за локалитет Рендара на Копаонику у општини Брус, и новог Плана детаљне регулације за локалитет Рендара на Копаонику у општини Рашка;

2.5. планирану скијашку и другу инфраструктуру.

До доношења елемената регулационе разраде из тачке 2.5. претходног става, овај просторни план биће плански основ за израду урбанистичког пројекта на територији Националног парка, за следеће објекте скијашке инфраструктуре и пратеће техничке инфраструктуре на земљишту у државној својини:

- реконструкцију и модернизацију постојећих ски-лифтова и жичара,
- реализацију планираних ски-лифтова и жичара, укључујући и пратеће садржаје у функцији скијалишта (одлагалиште скија ски локери, ски рента и сл. у надземним или подземним објектима) на полазиштима жичара,
- проширење постојећих и реализацију планираних ски-стаза,
- реализацију планираних објеката за одмор скијаша на станицама жичара;
- реализацију техничке инфраструктуре за потребе објеката наведених у претходним алинејама овог става,
- реализацију планиране инфраструктуре за вештачко оснежавање ски-стаза,
- реализацију планираних малих акумулација и микроводозахвата за вештачко оснежавање;

Изузетак од претходног става су кабинске жичаре које се протежу на територији две општине или се протежу делом и ван Националног парка. Елементи регулационе разраде за ове кабинске жичаре се доносе у оквиру измена и допуна Просторног плана.

За варијантна решења трасе кабинске жичаре урадиће се одговарајућа техничка документација на основу које ће се, у сарадњи са министарствима надлежним за просторно планирање, заштиту животне средине и туризам и Заводом за заштиту природе Србије изабрати најпогоднија траса.

Поред тога, у спровођењу овог планског документа, у складу са чланом 146. Закона о планирању и изградњи, изузетно је могуће на основу програма који доноси јединица локалне самоуправе уз сагласност управљача Националног парка Копаоник и министарства надлежног за послове урбанизма и просторног планирања предвидети постављање и уклањање мањих монтажних објеката привременог карактера у функцији корисника скијалишта.

Просторни план представља плански основ за израду планова детаљне регулације за све објекте скијашке инфраструктуре, који се једним делом или у целости налазе на земљишту у приватној својини, а до доношења измена и допуна овог просторног плана подручја које ће садржати детаљну разраду из става 4. тачка 2.5.

Донети планови детаљне регулације, као и донети урбанистички пројекти и они урбанистички пројекти чија се израда предвиђа Просторним планом, представљају плански основ за издавање информације о локацији и локацијских услова за објекте скијашке инфраструктуре и пратећу техничку инфраструктуру на подручју Националног парка Копаоник.

Сви донети урбанистички планови, као и урбанистички планови за које је добијена сагласност у складу са законом а нису усклађени са Просторним планом, ускладиће се у року од 18 месеци од дана ступања на снагу овог просторног плана. Урбанистички планови ће се примењивати у деловима у којима нису у супротности са Просторним планом, до њиховог потпуног усклађивања.

Планска решења за трасу зупчасте железнице из Плана детаљне регулације Сувог Рудишта на Копаонику (из 2014. године са изменама и допунама) стављају се ван снаге, јер су у супротности са Просторним планом подручја посебне намене Националног парка Копаоник из 2016. године и овим његовим изменама и допунама у којима није планирана изградња зупчасте железнице на подручју Сувог Рудишта.

Од дана доношења Измена и допуна Просторног плана, планови детаљне регулације за Туристички комплекс Сребрнац, Туристички комплекс Јарам и локалитет Рендара на Копаонику у општини Брус не представљају плански основ за издавање локацијских услова (због прерасподеле смештајних капацитета).

Од дана доношења Просторног плана, измена и допуна Генералног урбанистичког плана Суво Рудиште – Јарам из 1991. године не представља плански основ за израду урбанистичког плана у обухвату тог планског документа.

Препорука је да се туристички центри који се простиру на територији две или више општина, као и туристички центри за које не постоји детаљна разрада кроз урбанистичке планове, детаљно разрађују кроз измене и допуне овог просторног плана.

Урбанистички планови чија је израда започела пре доношења Измена и допуна Просторног плана, ускладиће се са овим планским документом.

На преосталом подручју Просторног плана ван граница Националног парка Копаоник Просторни план ће се спроводити непосредно на основу детаљне разраде за скијашку и другу инфраструктуру ако се простире делом у границама Националног парка Копаоник и делом на преосталом подручју Просторног плана ван граница Националног парка Копаоник, која ће се утврђивати као његов саставни део у склопу измена и допуна, односно израде новог Просторног плана.

На преосталом подручју Просторног плана ван граница Националног парка Копаоник Просторни план може да се спроводи непосредно за оне комплексе и објекте за које се одлуком Владе утврди детаљна разрада као саставни део у склопу измена и допуна, односно израде новог Просторног плана.

На преосталом подручју Просторног плана ван граница Националног парка Копаоник Просторни план се спроводи у просторним плановима, урбанистичким плановима и урбанистичко-техничкој документацији који су усклађени са овим просторним планом. Приоритет у периоду до 2027. године требало да има израда и доношење одговарајућег документа урбанистичког планирања за секундарни туристички центар Лисина – Чајетина на територији општине Рашка. Препоручује се у периоду до 2027. године израда и доношење одговарајућег документа урбанистичког планирања за секундарни туристички центар Бело Брдо (са скијалиштем) на територији општине Лепосавић.

2.2. Смернице за спровођење Просторног плана у секторским плановима и програмима

Спровођење и разраду планских решења и пропозиција утврђених Просторним планом у секторским плановима и програмима у складу са законом обезбеђују:

– ЈП „Национални парк Копаоник” детаљним одређивањем граница заштите на терену и катастарском плану и израдом одговарајућег записника, односно операта, сходно обавези утврђеној Законом о националним парковима, а у сарадњи са Републичким геодетским заводом, Заводом за заштиту природе Србије и Институтом за архитектуру и урбанизам Србије;

– ЈП „Национални парк Копаоник” доношењем плана управљања и годишњих програма управљања Националним парком, сходно обавези утврђеној Законом о националним парковима;

– ЈП „Национални парк Копаоник” израдом и реализацијом програма развоја научних и образовних функција Националног парка;

– ЈП „Национални парк Копаоник” израдом и реализацијом програма развоја геоинформационог система и мониторинга природних и културних вредности, заштите и развоја Националног парка;

– ЈП „Национални парк Копаоник” израдом и реализацијом програма презентације и популаризације природних и културних вредности, а у сарадњи са меродавним и надлежним институцијама и субјектима развоја туризма;

– Републички геодетски завод, у сарадњи са ЈП „Национални парк Копаоник”, ажурирање катастра непокретности за подручје Националног парка;

– ЈП „Скијалишта Србије” израдом пројекта развоја ски-центра и скијалишта „Копаоник” и доношењем средњорочног програма развоја скијалишта у Националном парку Копаоник;

– министарства надлежна за шумарство и заштиту природе и ЈП „Национални парк Копаоник”, изменама и допунама основа и годишњих планова газдовања шумама за газдинске јединице у чијем је обухвату Национални парк; а у сарадњи са власницима земљишта израдом програма газдовања шумама и пошумљавања земљишта у приватном власништву; као и израдом планова заштите шума од пожара у Националном парку и осталом делу подручја Просторног плана;

– Министарство надлежно за туризам у сарадњи са министарствима надлежним за животну средину и просторно планирање, туристичким организацијама и стејкхолдерима у туризму и

приватним сектором израдом Стратегијског мастер плана за одрживи развој примарне туристичке дестинације Копаоник;

– регионално надлежан завод за заштиту споменика културе, у сарадњи с надлежним општинским управама и приватним сектором, утврђивањем средњорочних и годишњих програма истраживања и заштите непокретних културних добара;

– корисници ловних подручја, односно ловишта доношењем програма развоја ловног подручја, ловне основе и годишњих планова газдовања ловиштем у обухвату Просторног плана;

– корисници риболовних подручја (вода), доношењем програма управљања и годишњих програма управљања риболовним подручјима (стазама) у обухвату Просторног плана;

– ЈП „Путеви Србије” усклађивањем средњорочних и годишњих програма изградње, рехабилитације и одржавања државних путева;

– скупштине општина Рашка, Брус и Лепосавић у сарадњи са министарством надлежним за пољопривреду и ЈП „Национални парк Копаоник”, асоцијацијама пољопривредних произвођача и власницима земљишта, доношењем привредно-еколошких планова коришћења и заштите ливада и пашњака у границама Националног парка и програма интегралног руралног развоја за територије својих општина;

– скупштине општина Рашка, Брус и Лепосавић у сарадњи са министарством надлежним за туризам и ЈП „Национални парк Копаоник” доношењем општинских програма развоја туризма;

– општинске управе Рашка, Брус и Лепосавић односно јавна предузећа/дирекције надлежне за општинске путеве, усклађивањем средњорочних и годишњих програма развоја мреже општинских путева;

– скупштине општина Рашка, Брус и Лепосавић доношењем планова заштите вода од загађивања, програма заштите животне средине, годишњих програма заштите земљишта, програма мониторинга земљишта и програма праћења документације о стратешким проценама утицаја планова и проценама утицаја пројеката на животну средину;

– скупштине општина Рашка, Брус и Лепосавић доношењем средњорочних и годишњих програма развоја водоводне и канализационе инфраструктуре; и оперативног плана заштите од поплава за територије својих општина;

– скупштине општина Рашка и Брус и суседних општина доношењем и реализацијом регионалних планова управљања комуналним отпадом за Рашки и Расински округ и општинских планова управљања отпадом.”

(11)

У текстуалном делу Просторног плана подручја посебне намене Националног парка Копаоник („Службени гласник РС”, број 89/16), поглавље „V. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА” у делу „3. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ” уносе се следеће измене и допуне:

У ставу 1. број: „2019” замењује се бројем: „2027”.

Текст тачке „2. Туризам и рекреација” и у целости се замењује новим који гласи:

„2. Туризам и рекреација

Планско решење 2.1:	Комплетирање и интензивирање постојећих садржаја туристичке понуде
Приоритетне активности:	1) функционално интегрисање понуде Туристичког центра у Националном парку са понудом Брзећа, Лисине и Јошаничке Бање – припремом и реализацијом Програма обједињене туристичке понуде ТЦ „Копаоник”; 2) модернизација и комерцијализација постојећих смештајних капацитета Туристичког центра Копаоник на Сувом Рудишту, Јарму и Сребрнци у складу са међународним стандардима и трендовима у туризму и хотелијерству; 3) унапређење постојећих објеката јавних служби и сервиса на Сувом Рудишту и Јарму; 4) комплетирање спортско-рекреативних садржаја на Сувом Рудишту; 5) заустављање непланске изградње на подручју Националног парка; трансформација постојеће викенд изградње у комерцијални смештај; 6) уређење и вештачко оснежавање постојећих алпских ски-стаза; и 7) комплетирање постојеће мреже зимских нордијских и летњих излетничких и планинарских стаза.
Планско решење 2.2.	Изградња и уређење нових садржаја у функцији развоја туризма

<p>Приоритетне активности:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) изградња и вештачко оснежавање приоритетних нових алпских ски-стаза; 2) изградња приоритетних кабинских жичара Суво Рудиште - Панчићев врх (назване „Панчић”) и Лисина - Панчићев врх (назване „Треска-викенд насеље” I фаза); 3) изградња осталих потребних жичара у планираним секторима скијалишта 2, 4, 5 и 7; 4) изградња нове мреже зимских нордијских и летњих излетничких и планинарских стаза, са уређеним одмориштима, видиковцима и склоништима на подручју Националног парка и ван граница Националног парка; и 5) прва фаза изградње Визитор центра на Сувом Рудишту и премештање маузолеја Јосифа Панчића на нову локацију, комунално уређење туристичких комплекса Јарам, Сребрнац и Рендара; 6) наменска изградња вишефункционалних објеката у складу са потребама туриста и дневних излетника на Сувом Рудишту и Јарму; 7) изградња планиране инфраструктуре, приоритетно повећање капацитета прераде воде за пиће, реконструкција и изградња канализационе и водовodne мреже на Сувом Рудишту, Јарму и у секундарном туристичком центру Лисина и од секундарног туристичког центра Лисина ка пословно-стамбеном комплексу у насељу Чајетина (и даље ка Ибру) и комунално опремање пословно-стамбеног комплекса у насељу Чајетина; 8) покретање реализације програма Центра националне историје и духовности „Стефан Немања”.
--------------------------------	--